• выдаецца са жніўня 1917 г. БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА • кошт 3000 рублёў

26 лістапада 1998 г. чацвер № 230 (23581)

ЗВЯЗДА

ЗДАРОЎЕ ЗА РУБЛІ НЕ КУПІШ. ТОЛЬКІ ЗА ВАЛЮТУ?

Як вядома, апошнім часам у рэспубліцы склалася даволі цяжкае становішча з забеспячэннем беларускіх аптэк лекавымі прэпаратамі. Пры гадавой патрэбнасці Беларусі ў леках на суму ў 150—170 мільёнаў долараў ЗША на сённяшні дзень іх закуплена за мяжою толькі на 80 мільёнаў долараў. Акрамя таго, з-за абмежаваных магчымасцяў па канвертацыі беларускага рубля стварылася запазычанасць замежным пастаўшчыкам за раней пастаўленую прадукцыю.

У сувязі з гэтым Рэспубліканскім штабам пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь зараз разглядаюцца розныя меры, здольныя зняць праблему «лекавага голаду» у нашай краіне. І адно з апошніх рашэнняў штаба — наладзіць у дзяржаўных аптэках гандаль лекамі за валюту.

Якім чынам яна будзе ажыццяўляцца, даведацца падрабязна ў Рэспубліканскім аб'яднанні «Фармацыя» не ўдалося. Па словах генеральнага дырэктара аб'яднання Марыі Шалаевай, на атрыманне ліцэнзіі ад Нацбанка на валютны гандаль спатрэбіцца як мінімум месяц. За гэты час будуць вызначаны аптэкі, у якіх з'явяцца валютныя аддзелы, іх колькасць, дата адкрыцця, умовы работы і інш.

Сёння можна сказаць толькі адно: продаж лекаў за валюту, па задуме аўтараў гэтага новаўвядзення, павінен спрыяць пашырэнню асартыменту ў аптэках. Для радавога беларуса гэта азначае галоўным чынам толькі тое, што калі ў яго кішэні знойдуцца «зялёненькія», то ягоныя шанцы знайсці неабходны лекавы прэпарат у аптэчных установах значна павялічацца, бо ў валютных аддзелах будзе прадстаўлены пашыраны асартымент лекаў, у тым ліку і вострадэфіцытных. Рэспубліканскае ж аб'яднанне «Фармацыя» ў сваю чаргу нарэшце атрымае неабходную для разлікаў з замежнымі партнёрамі валюту.

Надзея НІКАЛАЕВА.

НА РЫНКАХ ТАКСАМА БУДУЦЬ НОРМЫ ВОДПУСКУ?

Згодна з рашэннем Мінгарвыканкама ад 18 лістапада кіраўнікам адміністрацый сумесна з кіраўніцтвам прамысловых прадпрыемстваў даручана арганізаваць у сталіцы работу сталоў заказаў. Новаўвядзенне павінна забяспечыць работнікаў фабрык і заводаў асноўнымі прадуктамі харчавання. Ажыццяўляцца работа сталоў заказаў павінна праз заводскія прадпрыемствы грамадскага харчавання і выязны гандаль.

Гэтым жа рашэннем, у прыватнасці, уводзіцца жорсткі кантроль за работай міні-рынкаў, кіёскаў і ларкоў. Так, разам з недапушчэннем гандлю несертыфікаваным таварам і арганізацыяй належных санітарных умоў яны павінны захоўваць нормы водпуску.

На жаль, нягледзячы на тое, што гэты дакумент быў прыняты яшчэ 18 лістапада, нам не ўдалося атрымаць больш падрабязныя каментары па адзначаных пытаннях. У галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама ўсе спасылаліся на адсутнасць афіцыйных папер на гэты конт, маўляў, яшчэ не атрымалі. А тлумачэнні, пагадзіцеся, былі б не лішнімі. Як нехта трапна заўважыў, у краіне вырасла цэлае пакаленне, якому невядома, што такое чэргі. Дзе ж тут ведаць пра сталы заказаў? Хіба толькі бацькам ды бабулям з дзядулямі яны вядомыя. Тое ж і ў дачыненні да нормаў на міні-рынках. Калі раней чалавек мог набыць тое, чаго няма ў дзяржгандлі або там яно каштуе даражэй, у камерсантаў, прычым у неабмежаванай колькасці, дык цяпер як?! І ці выгадны такі гандаль будзе для апошніх, не кажучы ўжо нават аб простых пакупніках?..

Сяргей РАСОЛЬКА.

Кветкі зімовыя.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ВЫБІРАЮЦЬ МЕСЦАМ ЖЫХАРСТВА БЕЛАРУСЬ

У Беларусі на 1 кастрычніка 1998 года пражывала 10 мільёнаў 186,5 тысячы чалавек. Статыстыка адзначае, што працэс скарачэння колькасці ў гэты перыяд у нас па-ранейшаму працягваўся, але ў параўнанні з мінулым годам крыху запаволіўся. За гэты ж час у Беларусь на пастаяннае месца жыхарства прыбыло 23.027 чалавек. З Расіі да нас прыехалі 13.003 чалавекі, з Казахстана — 2859. А з Беларусі выехалі за дзевяць месяцаў 9919 чалавек. З іх 4568 выбралі новым месцам жыхарства Расію. Усяго ж за гэты перыяд памянялі прапіску на краіны СНД і Балты 5860 жыхароў Беларусі.

Скараціўся сёлета працэс эміграцыі грамадзян Беларусі ў краіны далёкага замежжа. Колькасць тых, хто выбыў у Ізраіль, ЗША, Германію, зменшылася ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года на 860 чалавек.

Тацццяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

КРЫМІНАЛ

«МЯККІ» ПРЫГАВОР АДМЕНЕНЫ

По пратэсту пракуратуры Мінска ў сувязі з мяккасцю назначанага пакарання адменены прыгавор суда Савецкага раёна сталіцы ў адносінах да грамадзяніна Гардзея.

Ён быў аштрафаваны на 120 млн. рублёў за парушэнне ўстаноўленага парадку ажыццяўлення валютных аперацый. Пры затрыманні ў Гардзея было канфіскавана 10 285 долараў ЗША, 1200 марак ФРГ, 700 расійскіх рублёў, 62 млн. беларускіх рублёў. Гэта сведчыць аб тым, што ён сістэматычна займаўся незаконнымі валютна-абменнымі аперацыямі, аднак канфіскаваная валюта па прыгавору суда Гардзею была вернута.

Пракуратурай Гомельскай вобласці завершана следства і крымінальная справа накіравана ў суд у адносінах да галоўнага інспектара Гомельскай мытні Е.

Мытнік абвінавачваецца ў вымаганні ў дырэктара прыватнага прадпрыемства «Полкар-Імпекс» хабару ў памеры 2500 долараў ЗША за спрыянне ў вырашэнні пытанняў пры растаможванні грузаў, якія паступаюць на адрас прыватнага прадпрыемства. Абвінавачваемы пракуратурай арыштаваны і ўтрымліваецца ў следчым ізалятары.

Аляксей ТАРАНАЎ,
прэс-цэнтр Пракуратуры Беларусі.

Іван ПАШКЕВІЧ:

«МЭТА ІДЭАЛАГІЧНАЙ «ВЕРТЫКАЛІ» — ТЛУМАЧЭННЕ ЛЮДЗЯМ ДЗЯРЖАЎНАЙ ПАЗІЦЫІ»

Учора ў Магілёве адбылася нарада інфармацыйнага актыву вобласці з удзелам намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Івана Пашкевіча, а таксама міністра сацыяльнай аховы Вольгі Даргель, міністра адукацыі Васіля Стражава, міністра культуры Аляксандра Сасноўскага і міністра спорту і турызму Мікалая Ананьева.

Нарада ў Магілёве завяршыла цыкл сустрэч ва ўсіх абласцях і сталіцы з рэспубліканскім актывам, які прызначаны займацца інфармаваннем і грамадскімі сувязямі, непасрэдна працаваць з людзьмі ў «нізавых» працоўных калектывах. Ва ўсіх гэтых нарадах, па інфармацыі Івана Пашкевіча, прынялі ўдзел больш за чатыры тысячы чалавек, якія ўваходзяць у «вертыкаль» ідэалагічных супрацоўнікаў.

Сёння ў Беларусі канчаткова створана сістэма інфармацыйнай работы з насельніцтвам: акрамя ўпраўленняў і аддзелаў у структуры выканаўчай улады, на прадпрыемствах, дзе працуе больш за трыста чалавек, і ў сельскіх гаспадарках з колькасцю работнікаў больш за сто ўведзены пасады намеснікаў кіраўнікоў па інфармаванню і грамадскіх сувязях. Адноўлены стаўкі выхавацеляў у школах для арганізацыі дзіцячага руху, адбываецца рэанімацыя структур таварыства «Веды»...

— Мы стварылі важнае звяно ў сістэме дзяржаўнага кіравання, якога не хапала, — сказаў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Іван Пашкевіч. — Такі падыход выклікаў, мякка кажучы, неадназначную ацэнку, крытыку з боку апанентаў, апазіцыі: рабіліся заявы,

(Заканчэнне на 5-й стар.).

УВАГА: «Прамая лінія»!

Вам адкажа міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Барыс Васільевіч БАТУРА.

Усіх нас, вядома, хвалююць шматлікія штодзённыя жыллёвыя пытанні. Ці будзе цёпла ў кватэрах, якой вадой мы будзем карыстацца, колькі прыйдзецца плаціць у далейшым за камунальныя паслугі — колькасць праблем амаль астранамічная.

Магчыма, больш хутканму і дзейснаму іх вырашэнню паспрыяе ваша асабістая размова з міністрам жыллёва-камунальнай гаспадаркі Барысам Батурам. «Прамую лінію» з яго ўдзелам «Звязда» праводзіць ***10 снежня з 14 да 15 гадзін.*** Задаць свае пытанні міністру ў гэты час можна па тэлефонах: ***(8-017) 232-38-21, 232-38-92.*** Папярэдне чакаем вашых званкоў па тэлефоне (8-017) 268-27-51 і пісьмовых зваротаў на адрас рэдакцыі: *220013, г. Мінск, вуліца Б.Хмяльніцкага, 10А, рэдакцыя газеты «Звязда».*

Усміхнемся!

Малюнак Леаніда РАЗЛАДАВА.

У час заручынаў маці нявесты расхвальвае сваю дачку маме будучага мужа:

— Мая прыгажуня танцуе, як балерына, водзіць аўтамабіль, як запраўскі шафёр, гарцуе на кані, як кавалерыст.

— Нічога, як-небудзь перажывём. Мой сын, на шчасце, умее крыху гатаваць.

БЮДЖЭТНІКАМ БУДУЦЬ ПЕРАРАЗЛІЧАНЫ АКЛАДЫ. УЖО ЛІСТАПАДАЎСКІЯ

Згодна са спецыяльнай пастановай Савета Міністраў, каб забяспечыць кампенсацыю інфляцыйных страт, з 1 лістапада ў краіне павінны быць уведзены павышаючыя каэфіцыенты да тарыфных ставак і акладаў работнікам бюджэтнай сферы. Апроч таго, найменш аплачваемыя работнікі гэтай катэгорыі насельніцтва атрымаюць кампенсацыю ў выглядзе фіксаваных даплат. Учора стала вядома велічыня гэтай кампенсацыі.

Павышаючыя каэфіцыенты у памерах:

з 1-га па 2-гі разрад —1,25
звыш 2-га па 4-ты разрад —1,24
звыш 4-га па 7-мы разрад —1,23
звыш 7-га па 12-ты разрад —1,22
звыш 12-га па 17-ты разрад —1,21
звыш 17-га па 18-ты разрад —1,20
звыш 18-га па 19-ты разрад — 1,195
звыш 19-га па 20-ты разрад — 1,185
звыш 20-га па 21-шы разрад — 1,17
звыш 21-га па 22-гі разрад — 1,165
звыш 22-га па 23-ці разрад — 1,155
звыш 23-га па 24-ты разрад — 1,15
звыш 24-га па 25-ты разрад — 1,145
звыш 25-га па 26-ты разрад — 1,14
звыш 26-га па 27-мы разрад — 1,135
звыш 27-га па 28-мы разрад — 1,13.

Фіксаваныя даплаты:

па 1-му разраду — 600.000 руб.
звыш 1-га па 2-гі разрад — 540.000 руб.
звыш 2-га па 3-ці разрад — 490.000 руб.
звыш 3-га па 4-ты разрад — 380.000 руб.
звыш 4-га па 5-ты разрад — 335.000 руб.
звыш 5-га па 6-ты разрад — 260.000 руб.
звыш 6-га па 7-мы разрад — 240.000 руб.
звыш 7-га па 8-мы разрад — 230.000 руб.
звыш 8-га па 9-ты разрад — 220.000 руб.
звыш 9-га па 10-ты разрад— 200.000 руб.
звыш 10-га па 11-ы разрад— 170.000 руб.
звыш 11-га па 12-ты разрад— 140.000 руб.
звыш 12-га па 13-ты разрад— 130.000 руб.
звыш 13-га па 14-ты разрад— 100.000 руб.
звыш 14-га па 15-ты разрад— 70.000 руб.
звыш 15-га па 16-ты разрад— 30.000 руб.

Варта таксама нагадаць, што з 1 лістапада плануецца правесці пераразлік некаторых іншых бюджэтных выплат. У прыватнасці, на 20 працэнтаў павысяцца стыпендыі студэнтам і навучэнцам дзяржаўных вышэйшых, сярэдніх і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў.

На тыя ж 20 працэнтаў узрастуць дапамогі па беспрацоўю і стыпендыі грамадзянам, якія праходзяць прафесійную перападрыхтоўку па накіраванню службы занятасці.

Сяргей ГРЫБ.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОЎЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 25 ЛІСТАПАДА 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR		Тэлефоны
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Мінск (017)							
«Славнефтебанк»	113900	114000	66630	66660	6440	6540	216-23-91
Тэхнабанк	113000	114000	66100	66500	6300	6500	283-15-00
Нацыянальны банк РБ афіцыйны курс (курс для безнаяўных разлікаў)	77000,00		45209,02		4410,00		Курс на 26.11.1998
Цэнтрабанк Расіі	17,470		10,2560				

На працягу дня ўстаноўленыя курсы могуць мяняцца, курсы галаўнога ўпраўлення банка могуць неістотна адрозніваць ад курсаў, устаноўленых у абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галаўных упраўленняў негандлёвых аперацый адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

Працягваецца падпіска на «Звязду» на I паўгоддзе 1999 года.

Кошт камплекта газеты на 1 месяц:

для індывідуальных падпісчыкаў — 48 тысяч рублёў (індэкс 63850),

для арганізацый — 150 тысяч рублёў (індэкс 63239);

на 3 месяцы — 144 тысячы і 450 тысяч адпаведна.

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ!

АФІЦЫЙНА

ДЭКРЭТ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 20

Аб унясенні дапаўнення ў Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 4 чэрвеня 1997 г. № 13

У адпаведнасці з часткай трэцяй артыкула 101 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь **пастанаўляю:**

1. Дапоўніць пункт 1 Дэкрэта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 4 чэрвеня 1997 г. № 13 «Аб упарадкаванні выплаты грашовых кампенсацый за маёмасць, якая знаходзіцца на тэрыторыі радыеактыўнага забруджвання» (Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастаноў Урада Рэспублікі Беларусь, 1997 г., № 16, арт. 577) часткай наступнага зместу:

«Дзеянне гэтага пункта не распаўсюджваецца на грамадзян, якія здалі ў адпаведнасці з заканадаўствам маёмасць мясцовым выканаўчым і распарадчым органам да ўступлення гэтага Дэкрэта ў сілу і не атрымалі грашовай кампенсацыі за гэту маёмасць па прычынах, што ад іх не залежаць».

2. Гэты Дэкрэт уступае ў сілу з дня яго апублікавання, з'яўляецца часовым і ў адпаведнасці з часткай трэцяй артыкула 101 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь прадстаўляецца на разгляд Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

23 лістапада 1998 г., г. Мінск.

ТОЛЬКІ ФАКТ

Калі ў гарадах у 1970 годзе пражывала 2,4 мільёна **працаздольных чалавек,** то ў 1997-м — ужо 4,3 мільёна, а на вёсцы сітуацыя іншая — у 1970 годзе пражывала 2,3 мільёна працаздольных чалавек, у 1997-м — 1,4 мільёна.

Штогод у органы міліцыі дастаўляецца больш як **30 тысяч падлеткаў** за правапарушэнні. У п'яным выглядзе затрымліваюцца 16—18 тысяч.

Паводле даных Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, 90 працэнтаў **навабранцаў тытунекурэння** — дзеці і падлеткі.

КІРАЎНІКІ ЎРАДАЎ ДЗЯРЖАЎ «САЮЗА ЧАТЫРОХ» АБМЕРКАВАЛІ ПЕРСПЕКТЫВЫ ДАЛЕЙШАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Урадавая дэлегацыя нашай рэспублікі на чале з прэм'ер-міністрам Сяргеем Лінгам 24 лістапада прыняла ўдзел у пасяджэнні Савета кіраўнікоў урадаў пры Міждзяржаўным Савеце Беларусі, Казахстана, Кыргызстана і Расіі, якое адбылося ў гэты дзень у Маскве.

На пасяджэнні Савета кіраўнікоў урадаў «саюза чатырох» былі разгледжаны важнейшыя пытанні эканамічнага, навукова-тэхнічнага і прыгранічнага супрацоўніцтва. Удзельнікі сустрэчы, у прыватнасці, абмеркавалі праект Дагавора аб адзінай эканамічнай прасторы, меры па яго рэалізацыі, пытанні, якія датычаць далейшай работы па фарміраванні агульнага мытнага тарыфу дзяржаў—удзельніц мытнага саюза. Быў абмеркаваны таксама ход рэалізацыі палажэнняў Заявы «Аб дзесяці простых кроках насустрач простым людзям», якая прадугледжвае спрошчаны парадак набыцця грамадзянства, аднолькавых правоў у атрыманні неадкладнай медыцынскай дапамогі, узаемнае прызнанне і эквівалентнасць дакументаў аб адукацыі, вучоных ступенях і званнях, іншыя напрамкі інтэграцыі.

А напярэдадні пасяджэння Савета кіраўнікоў «чацвёркі» адбыліся перагаворы Сяргея Лінга са Старшынёй Урада Расійскай Федэрацыі Яўгенам Прымаковым. Сустрэча прайшла сам-насам. На ёй былі разгледжаны пытанні, што датычаць дэбіторскай запазычанасці, цэнаўтварэння ва ўмовах перадолення фінансавага крызісу ў Расіі і іншыя праблемы.

Урадавая дэлегацыя Беларусі прыняла ўдзел у пасяджэнні Савета кіраўнікоў урадаў Садружнасці Незалежных Дзяржаў. У ходзе сустрэчы адбудзецца абмен думкамі аб сучаснай сітуацыі на фінансавых рынках Расіі і дзяржаў—удзельніц СНД. Будуць разгледжаны таксама меры, накіраваныя на стабілізацыю і мінімізацыю яе негатыўных вынікаў, абмеркаваны пытанні, якія датычаць удасканалення дзейнасці СНД і яе далейшага развіцця.

Па выніках сустрэч плануецца разгледзець і падпісаць блок дакументаў.

Тэрэза ХАЮЦІНА, БЕЛТА.

ПРЭЗІДЭНТ КРАІНЫ АЗНАЁМІЎСЯ З РАБОТАЙ СТАЛІЧНЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ

Адзіная «белая пляма», якая існуе ў асартыменце вырабаў беларускіх кандытараў, — сухое пячэнне крэкеры — відаць, будзе ліквідавана ўжо ў будучым годзе. Аб гэтым ішла размова ў час наведвання мінскай кандытарскай фабрыкі «Слодыч» прэзідэнтам краіны Аляксандрам Лукашэнкам, якое адбылося 24 лістапада. Кіраўніцтва фабрыкі звярнулася да кіраўніка дзяржавы з просьбай аб прадастаўленні ўрадавых гарантый на атрыманне замежнага крэдыту. Сродкі на закупку неабходнага тэхналагічнага абсталявання гатовы прадаставіць аўстрыйскія фінансавыя структуры.

Плацежаздольнасць «Слодычы» на ўнутраным рынку не выклікае сумненняў. Фабрыка, у адрозненне ад іншых прадпрыемстваў галіны, практычна не залежыць ад імпарту сыравіны. Дзякуючы гэтаму нават у апошнія крызісныя месяцы прадпрыемства ні разу не знізіла аб'ёмаў вытворчасці. Больш таго, да навагодняга стала беларусаў мінскія кандытары гатовы паставіць дадаткова 170 тон сваёй прадукцыі ў святочнай упакоўцы.

Уладзіслаў ПЛАТУН, Алег ШВЕДАЎ, БЕЛТА.

У ДАЛЕЙШЫМ БУДЗЕ ПРАВОДЗІЦЦА ДАКЛАДНАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ РЭГУЛЯВАННЕ ЦЭН З УЛІКАМ ЭЛЕМЕНТАЎ РЫНАЧНАГА МЕХАНІЗМА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 24 лістапада наведаў арэнднае прадпрыемства «Крыніца» і Мінскі завод шампанскіх він. Па выніках візіту кіраўнік дзяржавы зрабіў заяву для прэсы аб становішчы на спажывецкім рынку і іншых найбольш важных пытаннях жыцця краіны.

Закранаючы, у прыватнасці, нядаўняе павышэнне цэн на асноўныя прадукты харчавання і тавары народнага спажывання, прэзідэнт заўважыў, што ініцыятарам гэтага кроку быў не ён і нават не ўрад, а кіраўнікі прадпрыемстваў. У выніку гэтых не да канца прадуманых дзеянняў з іх боку цэны павысіліся настолькі, што многія тавары сталі не па кішэні большай часткі насельніцтва краіны. Далей пагаджацца з тымі, хто шукае імгненную выгаду з узнікшага становішча, адзначыў Аляксандр Лукашэнка, дзяржава не мае намеру. У далейшым, паводле яго слоў, будзе праводзіцца дакладнае дзяржаўнае рэгуляванне цэн з улікам элементаў рыначнага механізма. Гэтыя дзеянні будуць накіраваны на абарону інтарэсаў людзей, павышэнне іх дабрабыту, дасягненне сацыяльнай раўнавагі і спакою ў грамадстве.

На пытанне аб яго адносінах да масавых выступленняў працоўных у абарону сваіх сацыяльных правоў, якія плануюцца прафсаюзамі, Аляксандр Лукашэнка сказаў, што ён з павагай адносіцца да волі народа. І калі людзі, якія выбралі яго, пажадаюць, каб у іх быў іншы прэзідэнт, ён, не задумваючыся, пакіне сваю пасаду. Яна не такая ўжо і лёгкая, як гэта камусьці здаецца. Аднак пакуль ён на чале ўлады, сказаў Аляксандр Лукашэнка, ён нікому не дазволіць нагнятаць сацыяльную напружанасць у грамадстве і спекуляваць на часовых цяжкасцях. У аднолькавай ступені гэта датычыць і прафсаюзаў. Яны, сказаў прэзідэнт, таксама не ва ўсім бязгрэшныя, і калі ён раскажа людзям аб некаторых нядобрых учынках прафсаюзаў, у многіх з тых, хто іх падтрымлівае, адносіны да іх зменяцца далёка не ў лепшы бок.

Прэзідэнт таксама адказаў на пытанні журналістаў наконт так званай дыпламатычнай праблемы вакол комплексу «Дразды» і справы журналіста Паўла Шарамета, якога быццам бы абмяжоўваюць у яго дзеяннях на тэрыторыі Беларусі. Усе гэтыя праблемы, сказаў Аляксандр Лукашэнка, штучныя. Іх можна лёгка вырашыць. Але тым, хто іх задумвае, напэўна, не даспадобы такое развіццё падзей.

Алег ШВЕДАЎ, БЕЛТА.

ПРЫМАЮЦЦА МЕРЫ ПА СТАБІЛІЗАЦЫІ СПАЖЫВЕЦКАГА РЫНКУ

Рэспубліканскі штаб пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь прыкладае актыўныя намаганні па стабілізацыі спажывецкага рынку. У прыватнасці, устаноўлены больш жорсткі кантроль за работай гандлёвай сферы, праводзяцца праверкі гандлёвых прадпрыемстваў розных формаў уласнасці. У адносінах да парушальнікаў прымяняюцца жорсткія штрафныя санкцыі, меры адміністрацыйнай адказнасці. Толькі ў Мінску ў лістападзе за грубыя парушэнні правілаў гандлю пяць кіраўнікоў прадпрыемстваў вызвалены ад займаемай пасады, чатырнаццаць гандлёвых прадпрыемстваў пазбаўлены ліцэнзій на розначны гандаль, прыпынена іх дзейнасць да ліквідацыі выяўленых хібаў.

БЕЛТА.

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЁННІК

ШЭРАГІ ВЫБАРШЧЫКАЎ, ВЕРАГОДНА, ПАПОЎНЯЦЦА БЫЛЫМІ ЗНЯВОЛЕНЫМІ

З чатырох пунктаў парадку дня на ўчарашнім пленарным пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў два былі тэрміновымі: законапраект «Аб выбарах дэпутатаў мясцовых Саветаў» і праект закона «Аб амністыі некаторых катэгорый асоб, якія ўчынілі злачынствы». Раніцай сесія пачала работу з абмеркавання першага дакумента.

Гэта была ўжо другая спроба парламента падступіцца да праекта выбарчага закона (першая аказалася няўдалай): некалькі дзён таму дэпутаты наадрэз адмовіліся разглядаць яго ў першым чытанні і вярнулі распрацоўшчыкам з пакетам заўваг і прапаноў. Але, як паведаміў намеснік старшыні Камісіі па дзяржаўнаму будаўніцтву, мясцоваму самакіраванню і рэгламенту Мікалай Лазавік, законапраект разам з дэпутацкімі прапановамі Адміністрацыя Прэзідэнта зноў вярнула ў Палату прадстаўнікоў. Да таго ж дэпутатам рэкамендавана спачатку адобрыць дакумент у першым чытанні, а потым прапаноўваць свае папраўкі. Такім чынам, выбару ў парламентарыяў не было. Пасля некалькіх эмацыянальных выступленняў яны прыйшлі да высновы: прымаць закон трэба, і чым хутчэй — тым лепш. Неабходнасць неадкладнага вырашэння пытання тлумачыцца проста: дэпутацкі корпус жадае вызначыцца канчаткова з законапраектам на гэтай сесіі. Парламентарыі імкнуцца прыняць дакумент яшчэ да канца года і ў другім чытанні. У адваротным выпадку прыйдзецца склікаць нечарговую сесію або ўмовы выбараў дэпутатаў мясцовых Саветаў, якія прызначаны на лютым 1999 года, сваім дэкрэтам вызначыць прэзідэнт. Такі ход падзей, зразумела, не абыдзе нічога добрага парламенту. Наадварот, у кіраўніка дзяржавы з'явіцца яшчэ адна падстава выказаць папрок у адрас Нацыянальнага сходу. Пад уплывам гэтых абставін 25 лістапада дэпутаты Палаты прадстаўнікоў аднагалосна адобрылі фактычна той самы праект, пра які некалькі дзён таму і слухаць не жадалі.

Толькі на мінулым тыдні ў парадак дня сесіі быў уключаны праект закона аб амністыі. Учора дакумент прадставіў першы намеснік міністра унутраных спраў Міхаіл Удовікаў. Паводле яго слоў, законам прадугледжваецца амніціраваць каля 8,3 тысячы чалавек. Пад дзеянне закона трапляе даволі шырокая катэгорыя асоб: грамадзяне, якія ўчынілі не небяспечныя для грамадства злачынствы; хворыя на СНІД і сухоты; асобы, асуджаныя за крадзяжы без прымянення насілля і цалкам кампенсаваўшыя страты; цяжарныя жанчыны і іншыя. У выніку амністыі дзяржаўны бюджэт зэканоміць 72 млрд. рублёў. Утрыманне, як, па словах М. Удовікава, за 9 месяцаў гэтага года на ўтрыманне зняволеных было затрачана каля 1 трлн. рублёў. Але чарговая амністыя не вырашыць канчаткова праблемы пенітэнцыярнай сістэмы: пры ліміце ў 41.500 месцаў цяпер у месцах зняволення і пад следствам знаходзіцца больш як 60 тысяч грамадзян.

Як і з выбарчым законам, дэпутаты крышку паспрачаліся, папаілі зміякчыць Крымінальны кодэкс, каб за краты не траплялі людзі, якія ўчынілі адносна лёгкія злачынствы, але ў выніку прынялі законапраект аб амністыі. Магчыма на стадыі падрыхтоўкі яго да другога чытання, падчас дадатковага разгляду дакумента ў абедзвюх палатах парламента, у яго будуць унесены пэўныя змяненні, але радыкальных праправак, відавочна, не будзе. Так што рыхтуйся, «зона»! Дарэчы, як заўважыў М. Удовікаў, праваахоўныя органы прагназіруюць 10 працэнтаў рэцыдыву сярод амніціраваных асоб. Гэта значыць, на паўторнае злачынства можа пайсці кожны дзесяты з вызваленых грамадзян.

У сераду ў другім чытанні нарэшце быў адобраны праект Кодэкса аб зямлі. Новая рэдакцыя значна ўдасканальвае і прыніцова змяняе шэраг нормаў, якія дзейнічаюць зараз. Таму яшчэ падчас работы ў камісіях да праекта паступіла мноства заўваг і прапаноў. Галасаванне па іх учора заняло амаль 2 гадзіны: частка заўваг была прынята, некаторыя адхілены. Праект кодэкса, такім чынам, будзе накіраваны на ўзгадненне яго аўтарам у Адміністрацыю Прэзідэнта, і толькі пасля яго вяртання Палата прадстаўнікоў падвядзе пад кодэксам рысу.

Сённяшняе сумеснае пасяджэнне Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу пройдзе ў форме пытанняў дэпутатаў і адказаў на іх членаў урада.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

Іван БАМБІЗА:

«РЭЗКАГА ПАВЫШЭННЯ ЦЭН НА НАФТАПРАДУКТЫ НЕ БУДЗЕ»

Карэспандэнт «Звязды» гутарыць з прэзідэнтам канцэрна «Белнафтахім» Іванам БАМБІЗАМ

— Іван Міхайлавіч, на пачатку восені ў шэрагу рэгіёнаў Беларусі быў адчувальны дэфіцыт бензіну. Гэтая сітуацыя паўтараецца і сёння. З чым гэта звязана?

— Сапраўды, сёлета ў канцы жніўня—пачатку верасня ў некаторых рэгіёнах Беларусі адчувалася пэўная напружанасць у забеспячэнні асобнымі відамі бензіна. Так адбывалася перш за ўсё з-за таго, што прыярытэты ў пастаўках нафтапрадуктаў з улікам ўборачнай былі аддадзены сельскай гаспадарцы (удзельная вага вёскі ў агульным аб'ёме спажывання складае: па бензіну — 28, па дызельнаму паліву — 45 працэнтаў). Аказала свой уплыў і недастатковая канвертацыя валюты для закупак нафты, што прывяло да змяншэння яе паставак у Беларусь.

Канцэрнам былі прыняты адпаведныя меры, якія дазволілі зняць напружанасць па забеспячэнню аўтабензінам. Аднак, як вы справядліва заўважылі, зараз праблема, асабліва ў рэгіёнах, зноў абвастрылася. Для поўнага забеспячэння спажыўцоў нафтапрадуктамі (у тым ліку і аўтабензінам) канцэрну неабходна штомесячна закупляць да 800 тысяч тон нафты і вуглевадароднай сыравіны. Аднак з-за абмежаванай канвертацыі валюты мы набываем толькі 400—450 тысяч тон. Усё гэта, як вы разумееце, адбіваецца на забеспячэнні ўнутранага рынку.

Таксама ж трэба мець на ўвазе і той факт, што асноўная нагрузка па забеспячэнню гаручазмазачнымі матэрыяламі ўскладаецца на аўтазаправачныя станцыі сістэмы канцэрна. Тут заўсёды павышаны попыт, бо ў нас цэны ніжэй, чым на камерцыйных АЗС.

Нафтапрадукты, якія вырабляюцца на беларускіх прадпрыемствах з давальніцкай нафты, што пастаўляецца ў асноўным рэзідэнтамі краін блізкага і далёкага замежжа (у кастрычніку ўсяго перапрацавана 1,13 мільёна тон нафты), заўсёды ёсць, аднак з-за іх высокага кошту не набываюцца ў нас, а звычайна вывозяцца за межы рэспублікі, дзе рэалізуюцца за свабодна канверсоўную валюту. Раней гэтыя пастаўшчыкі ў асноўным рэалізоўвалі сваю прадукцыю на ўнутраным рынку. Так, аптовы кошт адной тоны мазуту канцэрна складае 4 мільёны рублёў, у камерсантаў — у два разы больш. Гэта таксама не лепшым чынам паўплывала на насычэнне беларускага рынку нафтапрадуктамі. Аднак канцэрнам прымаюцца ўсе меры, каб падтрымліваць народную гаспадарку ў рабочым рэжыме і па магчымасці забяспечваць аўтааматару гаруча-змазачнымі матэрыяламі.

— А з чым звязаны абмежаванні на водпуск бензіну і дызельнага паліва?

— У верасні нашым канцэрнам уведзены абмежаванні на водпуск нафтапрадуктаў транзітным аўтаперавозчыкам і ўласнікам у прымежных раёнах Беларусі. Ліміт для транзітнага транспарту складае: для легкавікоў — 20 літраў бензіну, для грузавых машын — 100 літраў дызельнага паліва.

Гэта вымушаная мера, яна накіравана перш за ўсё на абарону айчынных спажыўцоў. З павелічэннем цэн на нафтапрадукты ў Расіі на 30—40 працэнтаў беларускія бензін і дызельнае паліва сталі таннейшымі, чым у суседзяў (тут гаворка ідзе не толькі пра Расію, маецца на ўвазе і Літва, Польшча, Украіна). У выніку з'явіўся павышаны попыт на айчынную прадукцыю ў транзітных аўтаперавозчыкаў, таму неабходна было ўводзіць абмежаванні.

У сувязі з гэтым, а таксама з-за росту курса амерыканскага долара ў адносінах да беларускага рубля з 12 лістапада павышаны свабодныя цэны на асноўныя нафтапрадукты ў сярэднім на 7 працэнтаў. Так, кошт аўтамабільных бензінаў за літр на прадпрыемстве «Мінскаўтазапраўка» склаў: маркі А-76 — 15 тысяч рублёў, А-92 — 21,5, А-95 — 27,3, дызельнага паліва — 12,4.

— Іван Міхайлавіч, ці мае дачыненне крызіс у Расіі да паставак нафты, кошту нафтапрадуктаў?

— На пастаўкі нафты ў Беларусь расійскі крызіс істотна не паўплываў. Былі пэўныя цяжкасці з міжбанкаўскімі разлікамі за набываемую нафту, але яны зараз адрэгуляваны. Нафта ж увогуле стала таннейшая. А цэны на нафтапрадукты фарміруюцца ў Беларусі, на іх расійскі крызіс не паўплываў.

— Сёлета канцэрн перайшоў ад закупак нафтапрадуктаў да закупак менавіта нафты. Што гэта дало?

— Перш за ўсё мы атрымалі магчымасць кантраляваць сітуацыю на рынку, больш упэўнена рэгуляваць таварны баланс нафтапрадуктаў на тэрыторыі Беларусі. Таксама ў значнай ступені зменшылася залежнасць ад камерцыйных структур. Змяншыўся сабекошт нафтапрадуктаў, якія выпускаюцца нашымі заводамі. Усё гэта дазволіла зэканоміць валюту (да 120 мільёнаў долараў) і забяспечыць унутрырэспубліканскія патрэбы.

— Ці магчыма нейкім чынам спрагназіраваць сёння мяжу росту цэн на нафтапрадукты на бліжэйшы час?

— Рэзкага павышэння цэн на нафтапрадукты не будзе, нягледзячы на тое, што ў сярэднім яны ніжэй, чым у суседніх дзяржавах. Напрыклад, у Прыбалтыцы дызельнае паліва каштуе 0,3—0,4 долара за літр, аўтабензін А-76 — 0,43—0,47, А-93 —0,44 — 0,6 долара, у той час як у нас для транзітных перавозчыкаў усё гэта выходзіць дзесьці адпаведна 0,14, 0,16 і 0,26 долара за літр.

Канешне, цэны на нафтапрадукты будуць залежаць ад курса долара (паколькі яны будуць залежаць ад кошту нафты, якая закупляецца за валюту). Гэта ў нейкай ступені павінна прадухіліць бескантрольны вываз і бензіну, і дызпаліва.

— Ці ёсць неабходнасць, на ваш погляд, у сённяшніх умовах для пераходу на рэжым жорсткай эканоміі пры спажыванні нафтапрадуктаў?

— Для Беларусі, якая набывае нафтавую сыравіну за валюту, праблема эканоміі з'яўляецца адной з самых актуальных. Павінен дзейнічаць менавіта рэжым жорсткай эканоміі.

У той жа час, нягледзячы на складанае фінансава- эканамічнае становішча, неабходна сур'ёзная рэканструкцыя вытворчасці, укараненне сучасных энерга- і рэсурсазберагальных тэхналогій. І наша ўпэўненасць у дзейснасці такога падыходу абгрунтавана рэальнымі вынікамі мадэрнізацыі айчынных заводаў, якая адбываецца зараз, перш за ўсё яна дазволіць значна павысіць эфектыўнасць выкарыстання сыравіны. Глыбіня перапрацоўкі нафтавай сыравіны зараз складае каля 60 працэнтаў. А гэта — сур'ёзныя страты, паколькі амаль палова выпускаемай прадукцыі прыпадае на топачны мазут, а ён каштуе значна ніжэй, чым светлыя нафтапрадукты.

— Як будуць запяспечвацца спажыўцы нафтапрадуктамі ў асенне-зімовы перыяд, маюцца на ўвазе аб'ёмы, асартымент?

— Канцэрн вядзе мэтанакіраваную работу па стварэнню запасаў топачнага мазуту і забеспячэння бягучага спажывання прадпрыемстваў энергетыкі, жыллёва-камунальнай і сельскай гаспадаркі, а таксама тых вытворчасцей, што працуюць па беспрапыннаму цыклу і выпускаюць спажывецкія тавары.

Так, за 10 месяцаў прадпрыемствам Мінжылкамунгаса пастаўлена 255 тысяч тон мазуту (гэта ў два разы больш, чым за адпаведны перыяд мінулага года),Мінсельгасхарчу — 332 (на 23 працэнты больш), Белэнерга — 899 (у 2,4 раза больш).

А ўвогуле за дзесяць месяцаў 1998 года канцэрнам закуплена, выраблена і рэалізавана спажыўцам Беларусі нафтапрадуктаў на 43 працэнты больш, чым за адпаведны перыяд мінулага года.

— Якія прагнозы наконт паставак расійскай нафты ў Беларусь у бліжэйшы час?

— Сёння робіцца ўсё, каб стварыць неабходныя ўмовы для арганізацыі паставак у адпаведных аб'ёмах. Але ж трэба разумець, што вырашэнне гэтага пытання ў многім залежыць і ад наяўнасці ў гэтых рэсурсаў, што адпраўляюцца Расіяй на экспарт, у тым ліку і ў Беларусь. Аднак работа, што праведзена з нафтавымі кампаніямі (яна, дарэчы, працягваецца і зараз), дае ўпэўненасць у тым, што патрэбы нашай краіны ў нафце на сёлетні асенне-зімовы перыяд будуць забяспечаны.

Гутарыў Мікалай ЛІТВІНАЎ.

«ВІЦЯЗЮ» ДАПАМОЖА «ВІЦЯЗЬ»

Пералік тавараў, якія вырабляе Віцебскае вытворчае аб'яднанне «Віцязь», вельмі вялікі, але ў скарочаным выглядзе яго можна прадставіць так: тэлевізары, наземныя станцыі спадарожнікавага прыёму, маніторы, медыцынская тэхніка, лічбавыя сістэмы міжстанцыйнай сувязі, аварыйна-выратавальная тэхніка, мэбля.

Сёння тут распрацаваны і падрыхтаваны да серыйнай вытворчасці тэлевізары сёмага пакалення з лічбавай апрацоўкай сігналу. Да серыйнай вытворчасці гатовы таксама тэлевізары з памерам экрана 63 і 72 сантыметры па дыяганалі.

Аб'яднанне пашырае сетку фірменнага гандлю. Цяпер у рэспубліцы ўжо працуюць 15 філіялаў і 28 гандлёвых дамоў «Віцязь». Днямі такі дом адкрыўся ў Віцебску, дзе ён ужо стаў трэцім па ліку.

НА ЗДЫМКАХ: на адным з заводскіх канвеераў зборкі тэлевізараў; новы гандлёвы дом «Віцязь» у Віцебску.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

СПАЖЫВЕЦКІ РЫНАК: НАПЯРЭДАДНІ «СУДНАЙ ДАТЫ»

Пасля істотнага павелічэння цэн на цукар рэалізацыя гэтай салодкай прадукцыі ў гандлі Гродзенскай вобласці рэзка скарацілася: калі раней магазіны прадавалі за дзень па 2-3 тоны цукру, дык зараз за такі ж час спажыўцы раскупляюць толькі 2-3 мяхі.

Такім чынам, сама па сабе знікла вымушаная неабходнасць прадавацць цукар толькі па суботах, на якую пайшоў аблвыканкам. Маўляў, пачасціліся скаргі ад работнікаў прамысловых прадпрыемстваў, якія, вяртаючыся ўвечары з працы, ужо не маглі набыць салодкі пясок, бо вольныя пенсіянеры ўжо па пяць разоў паспелі стаць у чаргу і набыць «норму» за сябе і «за таго хлопца». Рашэнне ж аб продажы айчынных цыгарэт толькі па суботах захавалася, паведаміў карэспандэнту «Звязды» начальнік упраўлення гандлю аблвыканкама Леанід Раманін. Выклікана гэта тым, што пастаўкі тытунёвых вырабаў ад выдзеленых квот на IV квартал года, якія, дарэчы, і так былі недастатковымі, задавальняюцца толькі на 30 працэнтаў.

Складанай застаецца ў вобласці сітуацыя з маслам. Каб неяк збіць ажыятажны попыт, які найперш тлумачыцца адносна невялікімі цэнамі на гэтую прадукцыю, прынята рашэнне аб дадатковых пастаўках у гандаль штодзень яшчэ 5 тон масла. Так, калі раней магазіны атрымлівалі ў дзень 20 тон гэтай прадукцыі, дык цяпер пастаўкі павялічыліся да 25 тон штодзень. На думку Леаніда Раманіна, ажыятажны попыт працягваецца з-за цаны на масла, а таксама з-за адсутнасці айчыннага тлушчу і маргарыну. «Раней мы закладвалі на захоўванне 120 тон масла, 40 тон з'ядалі самі, 80 — прадавалі Гомельшчыне. Цяпер у нас на захоўванні 220 тон».

Мясцовым гаспадаркам быў даведзены план здачы на прамысловую перапрацоўку 3420 тон свініны (ялавічына была і раней), таму зараз у вобласці няма праблем з варанымі каўбасамі, сасіскамі. Адначасова калгасам забаранілі сепарыраваць малако, а атрыманыя вяршкі здаваць асобна на перапрацоўку як давальніцкую сыравіну. Цэльнае малако зараз гаспадаркі абавязаны здаваць толькі гармалзаводам.

Па словах начальніка ўпраўлення гандлю Брэсцкага аблвыканкама Леаніда Караля, сітуацыю на спажывецкім рынку вобласці яшчэ рана канчаткова ацэньваць з якога б там ні было боку. «Толькі пайшлі зрухі па цэнах. Ужо палепшылася сітуацыя з гарэлкай, крыху — з цукрам. Пакуль застаецца праблема з маслам, мясам». Магчыма, вобласць сама стабілізавала б становішча на ўласным спажывецкім рынку, аднак частка выраблямай тут прадукцыі — мяса птушкі, каўбаса — ідзе, у прыватнасці, на забеспячэнне Мінска. Увогуле, як лічыць Леанід Паўлавіч, трэба ставіць пытанне накшт забяспечанасці людзей асноўнымі харчовымі таварамі не толькі перад гандлем, а і перад прамысловасцю. Ці здольная яна вырабіць зараз неабходную колькасць тых ці іншых прадуктаў?!

На Віцебшчыне пасля павелічэння цэн продаж пасля 16 гадзін зараз распаўсюджваецца толькі на масла. «Становішча паляпшаецца, — паведаміў рэдакцыі намеснік начальніка ўпраўлення гандлю Віцебскага аблвыканкама Аляксей Шчаблацоў. — На захоўванні добрыя запасы масла, сыроў, сухога малака. Няма праблем з ялавічынай, а вось са свінінай сітуацыя больш складаная, чым са ранейшаму не хапае. Вараныя каўбасы, сасіскі ў першую чаргу прызначаны для льготных катэгорый насельніцтва: школ, дзіцячых садкоў, бальніц, а таксама для ветэранаў і інвалідаў, якія абслугоўваюцца ў спецыялізаваных магазінах накшталт «Ветэрана».

Прыкладна вось такая сітуацыя склалася ў асобных рэгіёнах краіны. Між тым, да 1 снежня застаецца літаральна некалькі дзён. Безумоўна, усіх цікавіць: што мы ўбачым на паліцах нашых магазінаў пасля названай даты, як увогуле будзе развівацца сітуацыя з забеспячэннем насельніцтва прамысловымі і харчовымі таварамі. Відавочна, што тыя меры, якія часам прымаюць мясцовыя ўлады, могуць зняць напружанасць у грамадстве толькі на пэўны час. Патрэбны захады на ўзроўні дзяржавы, якія б гарантавалі стабільнасць на ўнутраным спажывецкім рынку. З просьбай абагульніць сітуацыю ў рэгіёнах, даць каментарый бягучаму моманту мы звярнуліся да **прэс-сакратара міністра гандлю Вячаслава ЛЯВОНАВА.**

— Пачнём з галоўнага, Вячаслаў Кандрацьевіч. Ці здольная ўвогуле наша прамысловасць вытрымаць гэты «ўдар» спажывецкага попыту?

— З «Белпегпрамам» ужо ёсць дамоўленасць аб дадатковых пастаўках іх прадукцыі, тое ж датычыць і прадпрыемстваў «Белхарчпрама». Зразумела, гэта не заўсёды ўдаецца. Толькі два прыклады: пастаўкі ў гандаль прадукцыі ад Мінскага маргарынавага завода складаюць прыкладна 10 працэнтаў ад неабходнага, ад Гомельскага тлушчакамбіната, які вырабляе маянэз, тлушч, мыла, — каля 40 працэнтаў...

— Сітуацыя з таварамі «крытычнага імпарту» стабілізавалася, яны ёсць у продажы. Але цэны...

— Цэны на гэтыя тавары могуць знізіцца, калі Нацбанк выдзеліць валютны крэдыт пад закупку імпартных харчовых тавараў.

— Калі гэта здарыцца, ці будуць пераацэньвацца тыя тавары, якія ўжо зараз мае гандаль?

— Яны паступалі ў магазіны на розных умовах: па перадаплаце, або на рэалізацыю. Таму ў прынцыпе гэта не выключана.

— Яшчэ раз закранаем тэму картак, талонаў і г. д. Аб гэтым у свой час шмат гаварылася, але часы таксама мяняюцца. Што вы маглі б сказаць наконт размеркавальнай сістэмы зараз?

— Ніякіх картак не будзе. Гэта прынцыповая пазіцыя Міністэрства гандлю. Я не гавару нават пра палітычны бок пытання. Досыць нават таго, што эканамічных паказчыкаў для такой меры няма. Так, ёсць недахват пэўных прадуктаў, але крызісу няма.

Ад аўтара. Усіх зараз цікавіць, якімі заўтра будуць цэны на той ці іншы тавар. На жаль, нават іх імклівае павелічэнне не гарантуе, што лічбы на цэнніках не палаўзуць угору зноў. Любы спецыяліст скажа, што пасля падаражання цукру неўзабаве павінны падрасці ў кошце батоны, кандытарскія вырабы і іншае, — усё тое, дзе выкарыстоўваецца пры вытворчасці цукар. Падаражала гарэлка — чакай новых цэн у рэстаранах. Дарагавата масла, яйкі — усё гэта зноў жа адбіваецца на канчатковым кошце шэрагу тавараў. Якім будзе рост, на колькі, думаю, цяжка будзе вызначыць зараз нават статыстыкам, пакуль новыя лічбы крыху не стабілізуюцца. Зрэшты, усе мы пакупнікі, ходзім у магазіны...

Сяргей РАСОЛЬКА.

ТУРЫЗМ ТРЭЦЯГА ГАТУНКУ,

або Як зрабіць, каб адпачынак не абярнуўся горкім расчараваннем

У геаграфію месцаў адпачынку нашых грамадзян замежныя прасторы трапілі параўнальна нядаўна. Аднак як толькі замежжа нарэшце перастала быць недасягальным, у вандроўкі па свеце накіраваліся тысячы беларусаў, чаму, дарэчы, спрыяе і мноства турыстычных фірмаў, якія прапаноўваюць самыя разнастайныя маршруты на любы густ кліента. Такім чынам, галоўная праблема сёння заключаецца хіба ў тым, як не памыліцца ў іх выбары, бо, напэўна, на памяці многіх чытачоў ёсць гісторыі аб няўдалым адпачынку за мяжою іх сяброў ці сваякоў, якіх турфірма проста «кінула».

Безумоўна, ведала такія гісторыі і Наталля Мікалаеўна, а таму шукаць неабходную ёй турыстычную фірму, якая б адправіла яе ў Грэцыю, пачала яшчэ за паўгода да паездкі. Пошукі ўскладняліся тымі абставінамі, што трапіць ёй неабходна было не проста ў Грэцыю, а канкрэтна пад Афіны, дзе яна змагла б сустрэцца са сваімі даўнімі сябрамі па вучобе ў інстытуце, якім яна везла па іх просьбе неабходную для працы навуковую літаратуру. Да таго ж, калісьці ёй пашчасціла прыняць хрышчэнне ў галоўнай афінскай царкве, і цяпер Наталля Мікалаеўна марыла напярэдадні 25-гадовага юбілею абвянчацца ў Афінах з сваім мужам.

Нарэшце, неабходная турфірма знайшлася. Маршрут, які яна прапанавала, проста акрыліў нашу гераіню (меркавалася, што па дарозе ў Грэцыю турыстычная група на цэлы дзень зробіць прыпынак у Вене), і Наталля Мікалаеўна з такой нагоды хоць і не збіралася, але ўсё ж такі вырашыла ўзяць з сабой яшчэ і дачку. У яе мроях ужо гучала музыка вялікага Моцарта.

Расчуленая тымі абставінамі, што прадстаўнік турфірмы сам выклікаўся падвезці яе сям'ю да аўтобуса, Наталля Мікалаеўна нават не звярнула ўвагі, што размешчана за паездку ёй прыйшлося з ім не зусім звычайным чынам: 1000 долараў за тры пуцёўкі яна перадала літаральна за хвіліны да ад'езду прама ў машыне, у дакументах жа запісалі, што паездка ў Грэцыю абышлася турыстам... ў 900 тысяч беларускіх рублёў. Але хто ж звяртае ўвагу на такія драбязі, калі наперадзе яго чакае незабыўная вандроўка?

«Слухай, Наталля Мікалаеўна, мы ўжо ў адпачынку, хутка прыедзем у Вену. Давай вып'ем за гэта па 100 грамаў шампанскага», — прапанаваў бацька сямейства, калі сям'я перасякла польскую мяжу. На гэтым прыемная частка паездкі і скончылася. Тут жа здзіўленыя суседзі вярнулі нашых герояў з нябёс на зямлю, паведаміўшы, што Вена адмяняецца, ды і ўвогуле група накіроўваецца зусім не ў Афіны, а на паўвостраў Халкідзікі, адкуль да Афін усяго... 750 кіламетраў. Як высветлілася пазней, у закладніку да турфірмы трапілі многія турысты, якім аб змяненні маршруту паведамілі ў апошні момант, калі планы на адпачынак ужо немагчыма было змяніць. Больш таго, фірма, з якой заключаўся кантракт, аказалася звычайным пасрэднікам, арганізацыяй жа паездкі займаліся зусім іншыя людзі. Сям'і Наталлі Мікалаеўны адпачынак на Халкідзіках, зразумела, быў зусім не патрэбны, аднак ад роднай Беларусі яе аддзяляла ўжо мяжа, а таму вымушаная вандроўка працягнулася.

Абяцаны камфартабельны аўтобус на самай справе аказаўся сапраўднай кансервавай бляшанкай, набітай людзьмі, у якім адсутнічаў кандыцыянер, туалет быў зачынены, а адкрыць вокнаў ці фортак не прадугледжвалася нават іх стварыльнікамі. Начлег у гасцініцы ў Славакіі, на які змучаныя пасажыры так спадзяваліся, таксама не адбыўся, бо прадстаўнікі турфірмы не пацвердзілі своечасова па тэлефоне браню, і ўсе месцы занялі іншыя, больш удачлівыя турысты.

Няветліва сустрэла беларусаў пасля трохсутачнай дарогі і Грэцыя. Трохзорказыя нумары, прапанаваныя ім гаспадаром гатэля, уяўлялі сабою невялікі пакойчык з трыма ложкамі, шафай, душам і ўмывальнікам. Ні тэлефона, ні тэлевізара, ні халадзільніка, ні кандыцыянера ў ім не было. Адным словам нічога, акрамя наяўнасці туалета, не ўказвала на прыналежнасць гэтага памяшкання да трохзоркавага гатэля. У адказ на сваю незадаволенасць турысты атрымалі катэгарычнае: «Іншых месцаў няма!» І толькі бунт на караблі, а дакладней пагроза ўзяць у палон аўтобус, прымусіла кіраўніка турыстычнай групы «адшукаць» у суседнім корпусе для бунтаўшчыкоў больш-менш падобнае на абяцанае жыллё, праўда, без кандыцыянераў у 40-градусную спякоту.

Не меншае расчараванне чакала турыстаў і ў самім гарадку. Па-першае, высветлілася, што Порта-Каспіс — страшэнная глухамань, без аптэкі, кіёска, бальніцы і г. д., дзе супермаркетам называўся павільёнчык, у якім да ўсіх кансервых і тавараў можна было распісвацца з-за тоўстага слою пылу. Затое цэны тут былі на ўзроўні сусветных (іх спецыяльна паднялі перад прыездам), тыя ж садавіна і агароднiна каштавалі ў паўднёвай краіне не менш, чым на мінскай Камароўцы (немалаважны факт, бо большасць групы харчавалася за свой кошт). Па-другое, пляж пры гасцініцы быў зусім непрыдатны для адпачынку: тут адсутнічалі кабінкі, лежакі, пітная вада, паўсюдна ўздоўж прычала стаялі лодкі, з якіх выцякала масла, таму нядзіўна, што ў пошуках больш прыемнага месца для купання нашы людзі дабраліся да дзікага пляжа. Але і тут знайшці сярод смецця, якое не ўбіралася шмат гадоў, свабодную прастору аказалася не менш праблематычным.

Апісваць дарогу назад у распаленым аўтобусе, напэўна, не мае сэнсу. Апошнім жа штрыхом у незабыўнай вандроўцы стаў збор кіраўніком турыгрупы з кожнага турыста па аднаму долару, прашу прабачэння, за туалет, а дакладней за карыстанне платнымі туалетамі на шляху да роднай Беларусі, якое «велікадушна» аплачвала турфірма.

З усёй гэтай гісторыі можна зрабіць адну несуцяшальную выснову: турызм у нашай краіне пакуль застаецца таварам, якім мы так і не навучыліся карыстацца. Хутка, у снежні, пачнецца новы турыстычны сезон, а таму хацелася б, каб з вышэйапісанай гісторыі будучыя вандроўнікі атрымалі некалькі ўрокаў.

Урок першы. Амаль заўсёды пры звароце кліента ў турыстычную фірму апошняя пачынае расказваць яму пра паветраныя замкі, каб прадаць свой турыстычны прадукт. Таму асабліва давяраць рэкламным праспектам не варта, лепш усё абяцанае зафіксаваць пры заключэнні дагавора.

Перш чым перадаць турфірме грошы, правільна афарміце дагавор (пуцёўку, кантракт і інш.). Прасачыце, каб у яго быў унесены сапраўдны кошт тура, бо ў адваротным выпадку спагнаць свае грошы нават праз суд будзе ўжо немагчыма, клас гатэля, від нумара («люкс», 1-месны і г. д.), сервіс у нумары (наяўнасць туалета, ваннага пакоя, тэлевізара, халадзільніка, кандыцыянера і г. д.), умовы харчавання, пляжныя паслугі (адлегласць ад гатэля да пляжа, яго камфортнасць, наяўнасць водных лыжаў, катамараў і г. д.), умовы і парадак выплаты медыцынскай страхоўкі, нумар ліцэнзіі турыстычнай арганізацыі.

Урок другі. Сама дарога можа сапсаваць настрой не менш, чым адпачынак. Таму ў дагавор трэба ўключыць апісанне маршруту, працягласць паездкі, месца прызначэння і характарыстыку транспарту. У тым выпадку, калі вам абяцаюць камфартабельны аўтобус з туалетам, але туалетам у дарозе карыстацца не дазваляюць, кіраўнік турыгрупы абавязаны аплачваць наведванне гэтых «устаноў» сваімі экскурсантамі з кішэні турыстычнай фірмы. Але часцей за ўсё ў мэтах эканоміі нашым неперабарлівым турыстам прапаноўваюць зялёныя пералескі.

Урок трэці. У дагаворы на аказанне турыстычных паслуг павінна быць замацавана адказнасць бакоў у выпадку парушэння дагавора. Вельмі часта турфірмы падрабязна апісваюць адказнасць турыста, а вось сваю адказнасць абмяжоўваюць.

Згодна з Часовымі правіламі дзейнасці ў сферы турызму на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, выканаўца нясе адказнасць перад спажыўцом не толькі за свае дзеянні, але і за дзеянні сваіх партнёраў, калі ўмовы абслугоўвання парушаліся. Калі ўмовы знаходжання турыста на маршруце не адпавядалі ўмовам, зафіксаваным у дагаворы, турысту павінна быць выплачана розніца ў кошце паміж фактычна прадастаўленым і тым, што ён аплаціў па дагавору. Выплата розніцы адбываецца на падставе дакументаў, якія пацвярджаюць неадпаведнасць.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Вязуць у Расію, вязуць ва Украіну

У транспартнай міліцыі работы хапае. Вось затрымалі жыхарку з Івацэвіч, якая спрабавала правезці тры вядры смятаны. І брэстаўчанін не будзе мець «навару» з 20 кг смятаны, таксама затрымалі жанчыну з Бярозы з 68 пачкамі масла. Не пашанцавала і мужчыну з мяшком хлеба, які вёз яго ва Украіну.

Але найбольшы сюрпрыз чакаў аператыўнікаў, калі яны заглянулі ў прычапны вагон цягніка № 10, які стаяў на станцыі Брэст-Цэнтральны. У люках, пад столлю, міліцыянеры знайшлі 270 палак каўбасы «салямі», 240 пачкаў масла і 38 галовак цвёрдага сыру. Увесь гэты прадуктовы склад павінны былі разгрузіць у Маскве. Але, як заўсёды бывае ў такіх выпадках, гаспадара-адпраўшчыка не знайшлося.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

«Пачынаецца ўсё з любві, а інакш і жыць немагчыма»

Жэня Янішчыц... Паэтычны дар і цяжкая жыццёвая дарога. Высокі ўзлёт і глыбокая асабістая драма... Лістапад даў Беларусі Талент. Лістапад і забраў яго. Роўна сорак гадоў пражыла Яўгенія Янішчыц. Чаму пражыла? Яна і зараз жыве. У сваіх вершах, ва ўспамінах сяброў, у шчодрасці і шчырасці землякоў, ад якіх яна ўвабрала ў сябе Народнасць і Чалавечнасць, у якіх увасоблілася для яе Прыгажосць Радзімы. На Палессі сапраўды асаблівыя і прырода, і людзі.

Не шукаю гаманлівай славы
І вучуся сціпласці ў кабет.
Для мяне з лугоў
надрэчных травы
Лепшы ў свеце вынеслі букет.

У грудзях прачнулася натхненне.
І дыханне заняло.
«Люблю-ю!»
І душа, як чуйнае карэнне,
Зноў адчула родную зямлю...

Такія шчырыя, пранікнёныя радкі можа напісаць толькі той, хто добра ведае душу гэтых людзей, хто востра адчувае іх перажыванні і памкненні, хто жыве не заўсёды побач, але сэрцам разам з імі. Таму, мабыць, Яўгенія Янішчыц так часта наведвалася да сваіх землякоў, прыязджала ў свае родныя вёскі Рудка, Веляніцца, Парэчча, што на Піншчыне. Каб дакрануцца да вытокаў, удыхнуць паветра казачнага Палесся, каб у каторы раз палюбавацца цудоўнымі краявідамі Ясельды і разам з землякамі папрацаваць у полі... І зноў пісаць.

Яшчэ расці маёй трывозе
І не любіць — на паўкрыла.
Убачу маму на дарозе
У шуме жытняга святла.

І покуль дыхае планета,
Не вынішчаецца датла
Душа народа і паэта
У шуме жытняга святла.

У гэтыя святочныя і сумныя дні, калі споўнілася 50 гадоў з дня нараджэння Яўгеніі Янішчыц і 10 гадоў з дня яе трагічнага сыходу, дух і душа яе адчуваюцца вельмі абвострана. Як і заўсёды, Жэня збірае вакол сябе сяброў, калег, тых, хто блізкі ёй па ўспрыманню Чалавека, Сонца, Неба, Травы, хто разумее і сэрцам адчувае яе Паэзію. І сёння Паэтэса саграе свае радкамі і землякоў, і прыхільнікаў яе Таленту.

Павярталася да роду,
Кветам сцелецца шаша.
...Як на згоду — келіх мёду,
Як на шчасцейка — пяршак

З дарагое маладосці
З немаўлінага крыла,
А ці ўсе паселі госці
Ля гасцiннага стала?

Нездарма, мабыць, мерапрыемствы, прысвечаныя памяці Яўгеніі Янішчыц, пачаліся прэзентацыяй яе кнігі «Прысутнасць», выдадзенай сафійскім выдавецтвам «Панарама» пры садзейнічанні Пасольства Рэспублікі Беларусь у Балгарыі. Наладзіў яе Саюз пісьменнікаў Беларусі і Таварыства дружбы з замежнымі краінамі.

А потым была далёкая дарога на радзіму Паэтэсы, куды яна з уласцівай толькі ёй шчодрасцю заўсёды запрашала шматлікіх сваіх сяброў. Было марозна і халадна, але ярка свяціла сонейка, быццам насуперак усяму хацела дапамагчы землякам Жэні абагрэць гасцей. І сапраўды, было хораша, прыгожа і ўтульна, быццам Дома. На зямлі Яўгеніі Янішчыц падрыхтаваліся дастойна адзначыць юбілей знакамітай зямлячкі. З гэтай нагоды на Піншчыну прыехалі маці Марыя Андрэеўна і сын Жэні Андрэйка, якія апошнія дзесяць гадоў жывуць у Мінску разам, а таксама бліжэйшая сяброўка Яўгеніі народная артыстка Беларусі Марыя Захарэвіч, першы сакратар Саюза пісьменнікаў рэспублікі Вольга Іпатава, пісьменнікі Анатоль Вярцінскі, Ніна Загорская, Леанід Дранько-Майсюк, Валянціна Коўтун, Віктар Жук, Лідзія Савік, Людміла Урублеўская, Мікола Пракаповіч. Сотні пінчан прыйшлі ў гарадскую канцэртную залу, каб у дзень народзінаў Паэтэсы-зямлячкі быць разам з ёю, каб слухаць і гаварыць пра Вечнае. Здавалася, птушкай, палескай ластаўкай прыляцела сюды Жэніна душа, поўная святла, музыкі, дабрыні, любві і... болю, і не адпускала ад сябе ўдзельнікаў свята на ўсім яго працягу. «Каторы дзень настрой гублю і зноў па-новаму люблю. Бягу, гукаю, выглядаю, шукаю, думаю, не сплю... Нясу ў свае святое ранне любоў і гнеў на паўкрыла...»

— Яўгенія ніколі не парывала сувязі з роднай зямлёй, — падкрэслівала Вольга Іпатава. — Яна заўсёды вярталася думкамі і паэтычнымі радкамі ў палескі край, перажываючы, асэнсоўваючы нялёгкі, а часам і трагічны лёс родных, аднавяскоўцаў, лёсы простых і разам з тым вялікіх сваёй працавітасцю, духоўным багаццем людзей.

Прыедзь у край мой ціхі,
Тут продкаў галасы,
Тут белыя бусліхі
І мудрыя лясы.

— Тут, на Піншчыне, у хаце, дзе нарадзілася Жэня, асабліва адчуваеш, што душу і сэрца, паэзію яе перапаўнялі і абцяжвалі палачуццё і болю, і радасць, якія чэрпала яна на сваім родным Палессі, — пранікнёна гаварыла Ніна Загорская.

«Пачынаецца ўсё з любві, нават простая ява» — пісала Янішчыц. Шчырая народная любоў да Вялікай Паэтэсы лунала на яе радзіме. Імя Яўгеніі Янішчыц напярэдадні юбілею прысвоена раённай бібліятэцы. «Інтэлігенты ад зямлі», як называла іх Жэня, ушаноўваючы памяць аб ёй, шчодра дэманстравалі шырыню сваіх чалавечых пачуццяў. Яны частавалі гасцей «шаткаванай капустай», бульбай Янішчыц (калісьці некалькі клубняў гэтага гатунку яна прывезла маці на развод з Амерыкі, дзе ўдзельнічала ў рабоце Генеральнай Асамблеі ААН), усімі тымі вясковымі стравамі палешукоў, якімі частавала сваіх сяброў і Жэня.

— Жэня — наша. Мы ганарымся ёю, — прызнавалася на адкрыцці грамадскага музея Паэтэсы ў Парэцкай школе настаўніца Антаніна Сідарук. — Як мы радаваліся, калі ёй прысуджалі Дзяржаўную прэмію БССР імя Я. Купалы і прэмію Ленінскага камсамола Беларусі. Як чакалі з ёю сустрэч! Ніколі яна не абмінала, усіх прывячала. Яўгенія Янішчыц і сёння з намі. Яе прысутнасць адчуваецца ва ўсім. Шчырасць, адкрытасць, любоў, давер і прызнанне — вось тыя якасці, якімі яна палоніць нашы сэрцы.

З асаблівым натхненнем працавала Антаніна Паўлаўна над стварэннем музея, дзевяць гадоў збіраючы экспанаты, якія расказваюць пра жыццё і творчасць Яўгеніі Янішчыц. Менавіта ў многім дзякуючы ёй, а таксама настойлівасці і гаспадарскай хватцы дырэктара Парэцкай школы Рыгора Рыжко і з'явіўся сёння гэты цёплы куточак паэзіі.

Тэматычны вечар «Ластаўка Палесся», цудоўна падрыхтаваны старшынёй Мерчыцкага сельсавета Ганнай Піскун, адбыўся ў Веляніцы. Ён завяршаў на Піншчыне ўрачыстасці, прысвечаныя 50-годдзю з дня нараджэння Яўгеніі Янішчыц. Гэта было сапраўднае свята Паэзіі, свята Душы, свята Дабра, свята Еднасці людзей, якіх аб'ядноўвае адзін Дом — Беларусь.

— Сёння мы сустрэліся з землякамі вядомай Паэтэсы Яўгеніі Янішчыц і зразумелі, адчулі, адкуль яна брала сілы і вобразы для сваёй моцнай і тонкай творчасці, адкуль такая прыгажосць і маральная высцінь паэзіі Яўгеніі Янішчыц, — адзначыла ў сваім выступленні намеснік Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, старшыня Саюза жанчын Беларусі Тамара Мікалаеўна Дудко. — Мы гаворым пра адраджэнне культуры, духоўнасці. Мне здаецца, дзякуючы такім вось цудоўным святам, з такіх вось мілых вёсачак і мястэчкаў і пачынаецца само адраджэнне. Адраджэнне Душы... Яно так неабходна Беларусі.

І сапраўды, падобныя мерапрыемствы маглі б стаць пачаткам сапраўднага абуджэння людзей да Творчасці, да Працы, да Духоўнасці. Першы крок пінская раённая «вертыкаль» ужо зрабіла ў гэтым накірунку. Таму, адзначаючы шчырыя словы ўдзячнасці, выказаныя ўдзельнікамі свята ў адрас мясцовых уладаў, прыхільнікаў таленту і землякоў Яўгеніі Янішчыц, якія арганізавалі на высокім узроўні дні памяці вядомай Паэтэсы, не магу не прывесці, акрамя названых вышэй, прозвішчы асноўных стваральнікаў мерапрыемства — старшыні Пінскага райвыканкама Вячаслава Сашко, намесніка старшыні Юрыя Троцкага, загадчыкаў аддзела культуры і аддзела адукацыі райвыканкама Дзям'яна Лемяшэўскага і Фёдара Каральчука. І вось яшчэ пра што падумалася: маючы такі моцны творчы патэнцыял на Піншчыне, а самае галоўнае — жаданне людзей, дзяржава ў асобе Міністэрства культуры, Саюза пісьменнікаў Беларусі магла б наладзіць на палескай зямлі штогадовыя творчыя фэсты з удзелам літаратараў, музыкантаў, спевакоў, артыстаў тэатра і кіно. Першы такі сумесны вопыт мясцовых уладаў, пісьменнікаў і Саюза жанчын Беларусі атрымаўся цудоўным. Жэня Янішчыц, як і сама яе творчасць, заўсёды аб'ядноўвала людзей. Таму яна магла б патраніравацца і свята беларускай творчай інтэлігенцыі пад умоўнай назвай «Пачынаецца ўсё з любві». Ёсць спадзяванні, што так яно і будзе.

Уладзімір АНДРЫЕВІЧ.

Мінск — Пінск — Рудка — Парэчча — Веляніца — Мінск.

На атрыманне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь

ВЕДАННЕ УЛАДЗІМІРА НЯКЛЯЕВА

Згубілася ў жыцці паэзія. Ці, можа, так толькі здаецца? Мо хіба што нестае жыццёвай, рэалістычнай увагі да паэзіі?.. А на справе ж верш, таямніцаю мыслення народжаны і складзены ў амплітуду эмоцый, перажываннаў і стрэсаў радкі, як і раней, як і ў год світання «Слова пра паход Ігаравы», жывуць, існуюць у паветраным, дакранальным да ўсіх нас хаосе. Праўда, такое шчасце — трывожыць, хваляй разбягацца і ўдараць аб берагі рэчаіснасці — маюць далёка не ўсе кнігі, часопісныя і газетныя публікацыі, жанр якіх пазначаны словам з шасці літар: «П-А-Э-З-І-Я». Шчасця абуджэння іншых пазбаўлены нават тыя, хто вершатворчасць узвёў адно толькі ў плоскасць гульні, ды і тыя, хто апантана стракоча (і сам не ведаючы што!) як быццам вершы класічных формаў (маўляў, я пабудую дом з запалкавых карабкоў — хіба ў каго ёсць такі?! Няма. Але і не трэба. Лепей мець ужо дом адно што з дрэва. На крайні выпадак — з цэглы).

Уладзімір Някляеў — з будаўнікоў-вершатворцаў, якія кладуць вянкі ў сапраўдны драўляны зруб. Паэзія майстра, мастака, які ўразіў чытача ўжо першай кнігай — «Адкрыццё» (1976 год), — складаецца з двух па важкасці сваёй сапраўды планетарных рачаў: жыццёвасці як сапраўднасці і высокага кшталту паэтычнасці, вобразнасці, мастацкасці. У гэтым перакананне сустрэча з кожнай кнігай Уладзіміра Някляева. Узгадваць іх можна смела і зараз, калі літаратуру, як і палітыку, па-ранейшаму спрабуюць разбіць па лагерах, усялякія «ізмаўскія» адмеціны ўскласці на яе. Як смела і са спадзяваннем на сустрэчу са знаёмым і сумленным мастаком можна адкрыць яго новую і на сённяшні дзень (а можна сказаць і роўна дзень — Някляеву ўсяго ж паўвеку) лепшую кнігу — «Прошча». «Радком», так, вершам, які мае такую досыць простую і, канечне ж, важкую назву, адкрываецца яшчэ адно бязмежнае воблака, яшчэ адна рака без берагоў, яшчэ адно возера паэзіі. («...За ветрам за тым і за ўзлескам за тым Ёсць возера Прошча»):

Намацваць рух радка,
які ў зачыне,
Як шыць туман ці
аблачыну ткаць...
І ўсё ж пачаць — хоць
напачатку знаць,
Што слоў, напісаных на аблачыне,
Ніколі і нікому не чытаць.

У паэтычнай асобе аўтара «Прошчы» зрасціліся дзіўнае спалучэнне. Калі гаварыць фігурамі знакавымі, то, як мне асабіста падаецца, сышліся на адной сцежцы і не збіраюцца разыходзіцца Купала і Колас. І справа, справа параўнання зусім не ў тым, што хочацца прымераць на Някляева кашулю, саткану з Купалавай рамантычнасці, шляхетнасці і Коласавай жыццёвай практычнасці, стрыманасці. Мы ж гаворым пра паэзію, а не толькі, а мо нават і зусім не пра жыццё. І наўрад ці трэба даказваць, што Купала і Колас абодва — паэты. Някляеў — таксама. Ён — наступнік, традыцыяналіст і разам з тым наватар (не блытаць з многімі псеўдапрыдумшчыкамі, а значыць — псеўдапаэтамі!). Аўтар «Прошчы» напружана ідзе наперад, шукае новага чалавека і памятае, што адным назовам «гуманістычнае бачанне свету» наўрад ці заменіш справядлівасць, дабро, шчырасць — словам, многія прасторавыя славянскія катэгорыі. Адноўкава адвечныя і паэтычныя.

Даўшы назву новай кнізе паэзіі, «Прошча» з'яўляецца сапраўды стрыжнёвым, пранізваючым і астатнія вершы і паэмы творам. Марная справа — пераказваць сюжэт. Гэта ў «Брацкай ГЭС» усё можа быць адразу зразумелым, сацыяльна адкрытым і няхай сабе вострым. Але ж паэзія — гэта яшчэ і можа найперш духоўная трывога, святло, якое збіраецца і здольна ўратаваць чалавека. Паэзія не можа быць аліліўшчынай, як і не можа быць палітыкансій, з прэтэнзіяй на публіцыстычнасць раздраконьваннем свету. Мусіць, у поглядзе на бясконца жыццёвую глыбіню Прошчы таму кранальным з'яўляецца і гэтае, зусім да месца, перакананне паэта:

Пазбыўшы нябыт, ты з'явіўся
на свет,
Каб свету здзівіцца.
Калі ты званар ці калі ты паэт,
Жыві на званіцы.

Няхай на зямлі хоць патоп, хоць
пажар,
Хоць ліха ды войны,
Калі ты паэт ці калі ты званар,
Ты лішні, ты вольны.

Няма ў цябе тут ні сяброў, ні радні,
Няма і не трэба.
Усё тваё там, дзе сляпыя агні
Халоднага неба.

Усё тваё там, тут нічога твайго,
Ты сведкаю толькі
Нябытнасці свету, вар'яцтвам яго
Ад бойкі да бойкі.

Здавалася б, і ў «Прошчы», і ў вершах, раскіданых па кнізе, ёсць нешта гранічнае з самавычарпальнасцю, што для паэзіі небяспечна. Аддасі ўсяго сябе без астатку, радок пакінеш адчувенне, адкрытым насцеж, то можаш хіба ў такім разе на чытацкае заўсёднае, штодзённае прыцягненне разлічваць? Наўрад ці. Прозу перачытваюць зрэдчас. У паэзіі ж чытачы жывуць. Не, не самавычарпальны, зусім не адкрыты насцеж мастак паўстае праз азёрную глыбіню «Прошчы». Адкрыты і зразумелы ў вонкавых аксіёмах слоў, Уладзімір Някляеў застаецца прыцягальна таямнічым у выбары сімвалаў, у наданні ім толькі яму зразумелай сутнасці.

Так і карціць надаць Уладзіміру Някляеву прыгожае мастацкае (не палітычнае!) азначэнне: еўрапейскага ўзроўню паэт, альбо — усеславянскі паэт. Ды хапае асцярогі зразумець пустапарожнасць падобных спробаў. Паэт таму народу прыналежны і па-сапраўднаму зразумелы, на чыёй мове ён піша, чым каштоўнасцям абавязаны нараджэннем сваім. «Прошча» ў каторы раз, следам за «Вынаходцамі ветроў», «Знакам аховы», вершамі і паэмамі з кнігі «Наскрозь», «Галубінай поштай», удакладняе: Уладзімір Някляеў — паэт беларускі. І лёс у яго — беларускі.

Пакінь, як кратоў, невідушчых
братоў
У норах іх цесных.
Званіца твая — карабель без бартоў
На хвалях нябесных.

Хай рынецца свет на цябе аднаго.
Не бойся расправы.
Усё тваё там, тут нічога твайго,
Ні ганьбы, ні славы.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Паштовае аддзяленне

ВЯСКОВЫ ВЕТЭРАН — ГАРАДСКОМУ НЕ РАЎНЯ? ПРЫНАМСІ, ТАК ЛІЧАЦЬ У АСІПОВІЧАХ

Аляксандр Мікалаевіч Пятроўскі, жыхар вёскі Каўгары гэтага раёна, інвалід вайны, звярнуўся ў рэдакцыю са сваёй праблемай: «Даведаўся я, што ў Асіповічах ёсць магазін «Ветэран», у якім абслугоўваюць удзельнікаў вайны. Паехаў я ў горад, хацеў купіць цукру, каўбасы, яшчэ чаго з прадуктаў. А прадаўшчыца стала патрабаваць талоны. «Няма ў мяне талонаў, — кажу, — але ж ветэранскае пасведчанне маю. Я хоць і не ў горадзе, але ж у гэтым раёне жыву». А яна мне ў адказ: «Мы вясковых не абслугоўваем, вас у сваім магазіне павінны атаварыць»... А ў вясковы магазін прадуктаў для ветэранаў не завозяць, маўляў, нявыгадна ганяць машыну — дорага. Тады ўзнікае пытанне: калі дорага вазіць тавар на месца, чаму б нас, вясковых ветэранаў не прыпісаць да магазіна ў райцэнтры? А то атрымліваецца, што вясковыя ветэраны — людзі другога гатунку...»

Палічыўшы заўвагу чытача слушнай, мы пераслалі яго ліст на месца, у Асіповіцкі райвыканкам. Адтуль прыйшоў адказ наступнага зместу: «Замацаваць А. М. Пятроўскага за магазінам «Ветэран» няма падстаў, бо магазін абслугоўвае льготную катэгорыю грамадзян, якія жывуць у горадзе. Зняць гандлёвыя набаўкі на тавары для абслугоўвання вясковых жыхароў няма магчымасці з-за стратнай работы гандлю».

Паэнаеце? Змест пісьма сп. Пятроўскага, пераказаны афіцыйным стылем. Карацей, чытачу ў адказе на пісьмо ў газету паведамілі тое, аб чым ён, уласна, і пісаў у газету...

Цяпер, па такой логіцы, наша чарга задаць пытанне Аляксандра Мікалаевіча: «Чаму б не замацаваць вясковых ветэранаў за магазінам у горадзе?» І падстава для гэтага, на адсутнасць якой спасылаецца райвыканкам, ёсць — усе яны былі на адной вайне. Дый, калі паглядзець, — колькі іх, тых вясковых ветэранаў засталося? Няўжо не заслужылі яны калі не ўвагі, то хаця б — павагі?

Аддзел пісьмаў «Звязды».

«ЛІСТАПАД-98» ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Усё больш і больш аматараў постсавецкага кіно сустракае на гэтым тыдні кінафестываль «Лістапад-98». І ўсё з большым захапленнем глядач вітае кожную новую карціну.

«Сачыненне да Дня Перамогі», «Маленькі баец», «Амерыканка», «Дзеці панядзелка», «Таталітарны раман» і інш. — гэта карціны, якія вы ўжо маглі бачыць на экранах сталічных кінатэатраў. Зараз мы знаёмім вас з чарговай праграмай кінатэатра «Кастрычнік», дзе ў апошнія дні фестывалю вы зможаце паглядзець наступныя фільмы.

26 лістапада аматарам кіно прапануем паглядзець фільм расійскага рэжысёра Сяргея Тарасава «Князь Юрый Далгарукі», зняты ў гэтым годзе. У карціне расказваецца пра апошнія гады жыцця князя Суздальскага і Растоўскага, які ўвайшоў у гісторыю як заснавальнік будучай сталіцы Расіі — Масквы. Пачатак сеанса ў 16.30.

Фільм «Два месяцы тры сонцы», які пачнецца ў 18.30, расказвае пра маскоўскага археолага Аляксея, у якога напярэдадні абароны доктарскай дысертацыі ў адной з «гарачых кропак» гіне малодшы брат. Даведаўшыся, што брат загінуў ад рукі маскоўскага кілера, герой пачынае сачыць за забойцам у двары яго дома. Ён ужо настроены на забойства, але нечакана знаёміцца з маладой жанчынай. І менавіта каханне ратуе героя ад злачынства.

У 21 гадзіну вы зможаце паглядзець карціну латвійскага рэжысёра Яна Стрэйча «Млын лёсу». Дзеянне фільма адбываецца ў сучаснай Латвіі. Карціна расказвае аб розных праблемах штодзённага жыцця краіны, але ў першую чаргу аб каханні, якое вышэй за ўсё і якое здольна тварыць цуд і перамагаць нават смерць.

27 лістапада ў 16.30 адбудзецца паказ фільма рэжысёра Сяргея Снежкіна «Кветкі календулы», «Вішнёвы сад» постперабудовачнага перыяду. Толькі замест адыходзячага дваранства — некалі раскошная «наменклатурная» эліта, а замест класа капіталістаў — «новыя рускія».

У 18.30 гледачам будзе прадстаўлена карціна рэжысёра Пятра Тадароўскага «Рэтра ўтраіх». Гэта рымэйк нямой карціны Абрама Роома «Трэцяя Мяшчанская» («Любоў утраіх»), семідзесяцігоддзю якой аўтары прысвячаюць свой фільм.

У 21 гадзіну вы зможаце паглядзець фільм рэжысёра Валерыя Тадароўскага «Краіна глухіх». Гэта крымінальна-любоўная меладрама па матывах аповесці Рынаты Літвінавай «Обладать и принадлежать». Палюбоўнік Рыты прайграў вялікую суму грошай і, не маючы магчымасці разлічыцца, пакідае яе ў заклад...

Жадаем вам прыемнага прагляду!

Вольга РАМАНЮК.

Цэны

ДОЛАР АДКАРЭКЦІРАВАЎ ЦЭНЫ НА КАМАРОЎЦЫ

Новы тыдзень пачаўся на сталічнай Камароўцы з чарговага павышэння цэн. Адначасова на хістанні «зялёнага» адрэагавалі як мясныя рады, так і кропкі, якія гандлююць «валютным» таварам: рысам, грэцкімі крупамі, алеем, кавай, чаем і г.д.

Вельмі адчувальна для кашалькоў малазабяспечаных пакупнікоў падаражэў алей: найбольш танныя сарты імпартнага алею каштуюць сёння ўжо 210—215 тыс. руб. (расійскага 180—195 тыс. руб.), а найбольш дарагія — 245-250 тысяч.

Цана на грэцкія крупы прыпынілася на адзнацы ў 105 тыс. руб., на рыс — 115—120 тысяч. Варта адзначыць і новыя цэны на цукар на галоўнай харчовай «краме» краіны — 80 тыс.руб. за кілаграм, якія ўсталяваліся тут адразу пасля павышэння цэн у дзяржгандлі.

Амаль не выклікае цікаўнасці ў пакупнікоў свежамарожаная рыба, бо, напрыклад, кілаграм мінтая абыходзіцца жадаючым паласаваца рыбкай у 235 тыс.руб., ну а больш «салідная» рыба, адпаведна, яшчэ даражэй: піламіда — у 260 тысяч, луфар — у 280, хек — у 330 тыс. рублёў.

Цэны на іншыя «імпартныя» тавары выглядаюць наступным чынам: бляшанка кукурузы — 95 тысяч, 200-грамовая бляшанка кавы «Пеле» — 410—420 тысяч, «Нескафэ» — больш за 800 тысяч, 1 кг мукі — 34—36 тысяч, пачак пральнага парашку «Е стандарт» — 126—130 тысяч, «Е аўтамат» — 145 тысяч, 700-грамовая ўпакоўка макаронных вырабаў з венгерскай мукі — 70 тысяч, ачышчальны парашок «Комет» — 130—140 тысяч, вадкасць для мыцця посуду «Фэры» — 150-156 тысяч, кавалак самага таннага імпартнага мыла — 50 тысяч рублёў, зубная паста «Колгейт» — пачынаючы са 120 тысяч, у залежнасці ад разнавіднасці.

Рэзка ўверх падскочылі цэны і ў мясных радах. Па 250-260 тысяч прапаноўваюць зараз на Камароўцы свіную смажанку, па 240—270 тысяч — свініну з косткаю, па 300—370 тыс. рублёў — паляндвічку, шыйку, кумпячок, па 240—250 тысяч — ялавічную вырэзку, па 350 тысяч — ялавічную і па 450 тысяч — цялячую пячонку. Зразумела, што такі скачок цэн бянтэжыць пакупнікоў, аднак прыходзіцца канстатаваць, што ў магазінах, у адрозненне ад рынку, за тыя ж грошы нават выбіраць няма з чаго...

Надзея НІКАЛАЕВА.

Ходзяць чуткі, што...

...на Гомельшчыне ў мэтах абароны ад «чаўнакоў» скарацілі колькасць электрычак, якія ідуць у Расію і ва Украіну

Гэтую пагалоску адразу абверг намеснік начальніка Гомельскага аддзялення чыгункі па пасажырскіх перавозках Іван Дэйкун, да якога карэспандэнт "Звязды" звярнуўся па тлумачэнні. Так, колькасць электрычак, якія ідуць у суседнія Расію і Украіну, за апошні час скарацілася, аднак на тое ёсць зусім іншыя прычыны.

— З 20 лістапада пад скарачэнне трапілі шэсць маршрутаў, прычым гэта датычыць толькі дызель-паяздоў. Усе пасажырскія цягнікі ходзяць як і раней: і ва Украіну, і ў Расію, — паведаміў Іван Дэйкун. — Усяго зараз ва Украіну ходзіць чатыры пары электрычак, у Расію — дзве.

Пайсці на скарачэнне чыгуначнікаў вымусілі цяжкія фінансавыя абставіны: толькі за 9 месяцаў страты аддзялення на прыгарадных перавозках склалі 294,5 мільярда рублёў. З 35 дызель-паяздоў, як паведаміў далей Іван Дэйкун, 17 ужо выпрацавалі свой матарэсурс. Разам з тым за апошнія 7-8 гадоў не было набыта ніводнага новага дызель-поезда, набылі толькі некалькі пасажырскіх вагонаў.

— Тым больш, што апошнім часам пасажырапатак значна зменшыўся, — разважае Іван Іванавіч. — Мы ж не можам ганяць туды-сюды пустыя электрычкі...

Сяргей РАСОЛЬКА.

Станіслаў ДЗЕМЯШКЕВІЧ:

«ЗІМОЮ Ў НАШЫХ КВАТЭРАХ БУДЗЕ ЦЁПЛА»

Першыя добрыя маразы, аж да мінус 15 градусаў у сярэдзіне лістапада, як быццам бы намякаюць нам, што і сёлета зіма будзе жорсткай і працяглай. Лішніх грошай сёння ў бюджэце няма. Камунальнікі, рыхтуючыся да зімы, разлічваюць толькі на ўласныя сілы. Ці будзе ў гэту зіму цёпла ў нашых дамах? На гэта пытанне адказвае начальнік упраўлення камунальнай гаспадаркі і экалогіі Мінжылкамунгаса Беларусі Станіслаў Дзямяшкевіч.

— Сёлета прадпрыемствы жыллёва-камунальнага сектара падрыхтаваліся да зімы нядрэнна. На сённяшні дзень назапашана паліўнага мазуту і каменнага вугалю больш чым на 80 дзён «ударнага» ацяплення.

— Як працягваецца нарыхтоўка паліва сёння?

— Набыццё мазуту і іншага паліва вядзецца няспынна. Зараз мы адшукалі і перапічылі ў канцэрн «Нафтапрадукт» неабходныя сродкі, і напрыканцы лістапада атрымаем яшчэ каля 40 тысяч тон паліўнага мазуту. Мы плануем закупляць столькі мазуту кожны месяц, каб з улікам запасаў нам гэтага паліва хапіла да канца зімы.

— Ці ёсць у вас сёння праблемы з выкарыстаннем прыроднага газу?

— Гэта больш балючае пытанне. Зараз прадпрыемствамі Мінжылкамунгаса і мясцовымі выканкамамі прымаюцца ўсе неабходныя меры, каб своечасова разлічвацца за прыродны газ. Дзеля гэтага выкарыстоўваюцца сродкі мясцовых бюджэтаў і банкаўскія крэдыты. Акрамя таго, у невялікіх гарадах мы прапануем кацельным пераходзіць на мясцовыя віды паліва — дровы і брыкет.

— У якіх рэгіёнах краіны паліва назапашана недастаткова?

— Вельмі марудна зараз вядзецца пастаўка каменнага вугалю на кацельні Бабруйска і цэлага шэрагу гарадоў Брэсцкай вобласці.

— Як падрыхтаваліся рамонтныя службы жылкамунгаса, ці не было часам аварый?

— Пакуль што сур'ёзных аварый на прадпрыемствах Мінжылкамунгаса не было. Пры тэмпературы мінус 15 і ніжэй на прадпрыемствах жыллёва-камунальнай гаспадаркі будзе ўведзена кругласутачнае дзяжурства, сёння для гэтага падрыхтаваны аварыйны запас тэхнічных сродкаў, спецыяльнага абсталявання і матэрыялаў, у прыватнасці, 20 тон труб.

Сяргей КУРКАЧ.

«МЭТА ІДЭАЛАГІЧНАЙ «ВЕРТЫКАЛІ»...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

што ідэалагічная «вертыкаль» прызначана займацца «прамываннем мазгоў». Але на самай справе яе мэта — ні ў якім разе не займацца прапагандай поглядаў палітычных партый і грамадскіх рухаў, а тлумачыць дзяржаўную пазіцыю, дакладна прытрымліваючыся прынцыпаў Асноўнага закона краіны — Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Іван Пашкевіч у сваёй прамове падрабязна расказаў пра розныя аспекты дзейнасці супрацоўнікаў па інфармаванні і грамадскіх сувязях, пра работу над выпрацоўкай ідэалагічнай дактрыны дзяржавы. Ён неадназорва падкрэсліваў, што ідэалагічная «вертыкаль» створана, каб дапамагчы людзям разабрацца ў патоку інфармацыі, якая адрозніваецца сёння не толькі плюралізмам поглядаў, але часам з'яўляецца і ўзаемавыключальнай, а таксама каб аднавіць сувязі з усімі «нізавымі» працоўнымі калектывамі. Іван Пашкевіч лічыць, што нават не вельмі пасуе ў дадзеным выпадку палітычна афарбаваны тэрмін «ідэалогія», таму нову «вертыкаль» часта называюць «выхаваўчай». Дарэчы, тым, хто займаецца інфармаваннем і грамадскімі сувязямі, параілі прыпыніць сваё членства ў палітычных арганізацыях і вывучыць беларускую мову, бо мова — не пытанне, па меркаванню Івана Пашкевіча, становіцца сёння палітычным.

Зразумела, што агульная задача, якая пастаўлена перад інфармацыйным актывам, — прыцягнуць як мага больш людзей на бок дзяржавы. А адно з першых канкрэтных даручэнняў намеснікам кіраўнікоў прадпрыемстваў, якія прысутнічалі на абласной нарадзе, — прасачыць за становішчам у працоўных калектывах у сувязі з аб'яўленымі на снежань прафсаюзнымі акцыямі пратэсту. У дапамогу мясцовым ідэолагам з 7 па 21 снежня ў абласцях і сельскіх раёнах Беларусі будуць працаваць сем інфармацыйных груп, у саставе якіх вышэйшыя службовыя асобы дзяржавы. Плануецца, што інфармацыйныя групы правядуць сустрэчы з працоўнымі калектывамі самых «праблемных» прадпрыемстваў.

Ілона ІВАНОВА. г. Магілёў.

ПРЫВІТАННЕ УДЗЕЛЬНІКАМ СТУДЭНЦКІХ АТРАДАЎ

Дарагія сябры!

Дзяржаўны камітэт па справах моладзі Рэспублікі Беларусь сардэчна віншуе вас са знамянальнай датай — 35-годдзем Беларускага студэнцкага атрада!

Мінулыя гады ўмясцілі ў сябе нямала выдатных здзяйсненняў. Цаліна, БАМ, будоўлі Сібіры, чалі Стаўраполля і Краснадара, сады Малдавіі і Крыма, фабрыкі і заводы роднай Беларусі — усё гэта самаадданая праца нашай моладзі. Гэта і актыўны адпачынак, спорт, паходы і песні ля кастра, новыя ўражанні, знаёмствы, якія перараслі ў моцную дружбу.

Менавіта будатрад многім даў тую самую жыццёвую заваску, якая дапамагае перамагаць любыя цяжкасці і нягоды, не губляць годнасці, заўсёды заставацца вернымі ідэалам праўды, дабра, прыгажосці і рамантыкі.

У лепшыя гады ў СБА працавалі за 30—35 тысяч беларускіх хлопцаў і дзяўчат. Прыемна, што студатрадаўскі рух у нашай рэспубліцы перажывае сваё адраджэнне. З кожным годам расце колькасць тых, хто працуе ў час канікулаў у будаўнічых, сельскагаспадарчых, педагагічных, навукова-вытворчых атрадах. Сучасная моладзь можа, умее, а галоўнае — хоча працаваць. Сёння ёсць магчымасць канcалідаваць работу грамадскіх аб'яднанняў, якія займаюцца працаўладкаваннем моладзі і маюць у гэтым немалы вопыт.

Мы вельмі ўдзячныя ветэранам студатрадаўскага руху. Дзякуючы іх намаганням не згаслі традыцыі Беларускага будатрада, не разарваны нітачкі пераемнасці студэнцтва розных гадоў.

Жадаем у гэты дзень будатрадаўцам усіх пакаленняў па-ранейшаму гарачых сэрцаў, дужых рук, надзейных таварышаў, добрага настрою, шчасця і дабрабыту.

Са святам, дарагія сябры!

А. ПАЗНЯК,
Старшыня Дзяржаўнага камітэта па справах моладзі Рэспублікі Беларусь.

МІХАІЛ МЯСНІКОВІЧ ПРЫНЯЎ БАРЫСА БЕРАЗОЎСКАГА

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь М.У.Мясніковіч 24 лістапада 1998 г. прыняў выканаўчага сакратара СНД Б.А.Беразоўскага.

Як паведаміла прэс-служба кіраўніка беларускай дзяржавы, у ходзе сустрэчы Б.А.Беразоўскі прапанаваў для разгляду свой праект рэфармавання органаў СНД.

М.У.Мясніковічам была выкладзена пазіцыя беларускага боку адносна ўдасканалення дзейнасці органаў СНД. Ён падкрэсліў, што вельмі важным уяўляецца выкарыстаць станоўчыя напрацоўкі па рэфармаванню Садружнасці, максімальна ўлічваць пры гэтым думкі краін-удзельніц СНД, рэальна займацца праблемамі, колькасць якіх як лавіна ўзрасла ў сувязі з крызісам у Расіі і ў шэрагу іншых дзяржаў.

У час сустрэчы абмяркоўваліся таксама пытанні, звязаныя з падрыхтоўкай да маючага адбыцца пасяджэння Савета кіраўнікоў дзяржаў СНД.

БЕЛТА.

НАД БАРЫСАМ БЕРАЗОЎСКІМ ЗНОЎ ЗГУСЦІЛІСЯ ХМАРЫ?

Старшыня камітэта Дзяржаўнай Думы Расіі па бяспецы Віктар Ілюхін прапанаваў вызваліць Барыса Беразоўскага ад абавязкаў выканаўчага сакратара СНД. Аб гэтым ён напісаў у пісьме, адрасаваным кіраўніку расійскага ўрада Яўгену Прымакову і Старшыні Вышэйшага Савета Саюза Беларусі і Расіі Аляксандру Лукашэнку.

Аб сваёй прапанове Віктар Ілюхін аб'явіў журналістам 25 лістапада на праведзенай у ДзяржДуме прэс-канферэнцыі. Паводле яго слоў, Барыс Беразоўскі не выконвае сваіх непасрэдных абавязкаў выканаўчага сакратара Садружнасці і выкарыстоўвае службовае становішча ў камерцыйных мэтах.

БЕЛТА.

Удакладненне

Спірт перапрацоўвалі законна

«Звязда» 25 верасня паведамляла чытачам аб затрыманні на тэрыторыі спіртзавода племсаўгаса «Полымя» Сенненскага раёна спірту-сырцу. Гэты факт мы папрасілі ўдакладніць аўтара інфармацыі Васіля Курловіча, які працуе ў прэс-цэнтры Міністэрства ўнутраных спраў.

— Сёння супрацоўнікі органаў унутраных спраў праводзяць актыўныя аператыўна-вышуковыя мерапрыемствы па папярэджанню незаконнага вывазу прадукцыі за межы дзяржавы. Гэта работа вядзецца не толькі на мяжы, але ў шэрагу выпадкаў і на прадпрыемствах, у арганізацыях. Гэта тлумачыцца тым, што розныя кшталту махляры, карыстаючыся падложнымі дакументамі, дзейнічаюць нібыта імя існуючай фірмы краіны блізкай дзяржавы. 25 верасня ў «Звяздзе» была апублікавана інфармацыя аб затрыманні спірту-сырцу на тэрыторыі спіртзавода племсаўгаса «Полымя». Мы пацвярджаем, што факт затрымання спірту-сырцу на гэтым спіртзаводзе з мэтай праверкі меў месца. Праведзеныя следчыя дзеянні паказалі законнасць перапрацоўкі паступіўшага на спіртзавод давальніцкага зерня на спірт.

Просім прабачэння ў кіраўніцтва племсаўгаса.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Аб сярэднямесячнай заработнай плаце рабочых і служачых

Міністэрства статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь паведамляе, што сярэдняя налічаная заработная плата рабочых і служачых у кастрычніку 1998 года склала 6.102.112 рублёў (у верасні 1998 года была 4.933.385 рублёў).

СТАЛІЦА Ў «ЛІДЭРАХ». ПА ЦЭНАХ

З 20 кастрычніка па 23 лістапада кошт 25 асноўных прадуктаў харчавання па нормах мінімальнага спажывецкага бюджэту павялічыўся ў цэлым па краіне на 24,6 працэнта — такім аказаўся вынік даследавання спажывецкага рынку, якое днямі было праведзена сацыяльна-эканамічным аддзелам Федэрацыі прафсаюзаў. Такім чынам, зараз «сярэднестатыстычны» грамадзянін Беларусі павінен выдаткоўваць у месяц на харчаванне не менш як 2 млн. 475 тыс. рублёў.

Цікавым аказаўся аналіз росту цэн на прадукты па асобных рэгіёнах. Так, за апошні месяц у Брэсце кошт «харчовай карзінкі» павялічыўся на 5,1 працэнта, у Гомелі — на 11,8, у той час як у Гродне — на 23,5, у Магілёве — на 26, у Віцебску — на 28,4 працэнта. Сумным «лідэрам» па росту цэн у канцы кастрычніка-лістападзе аказалася беларуская сталіца — адразу 36 працэнтаў. Дарэчы, менавіта Мінск утрымлівае першае месца і па дарагоўлі прадуктаў — 23 лістапада «харчовая карзінка» ацэньвалася тут у 2 млн. 835 тыс. рублёў. У Віцебску асноўны набор з 25 прадуктаў харчавання каштаваў 2 млн. 532 тыс., у Магілёве — 2 млн. 503 тыс. рублёў. Прыкладна аднолькавым аказаўся гэты паказчык у Брэсце (2 млн. 354 тыс.), Гомелі (2 млн. 349 тыс.) і Гродне (2 млн. 311 тыс. рублёў).

Сяргей ГРЫБ.

ЗАРПЛАТА ПАВЯЛІЧЫЛАСЯ...

Налічаная сярэднямесячная заработная плата рабочых, служачых і калгаснікаў у народнай гаспадарцы рэспублікі за кастрычнік склала 5 мільёнаў 731,1 тысячы рублёў.

Калі параўнаць яе з узроўнем зарплаты папярэдняга месяца, то на прадпрыемствах, ва ўстановах і арганізацыях галін матэрыяльнай вытворчасці яна павысілася ў сярэднім на 19,8 працэнта. Прыкметна, на 27,1 працэнта, прыбавіўся заробак у транспартнікаў.

У прыватнасці, на 35,8 працэнта павялічыўся гэты паказчык у аўтамабілістаў, на 20,1 працэнта — у чыгуначнікаў. Працаўнікі сельскай гаспадаркі атрымалі за кастрычнік у сярэднім на 20,4 працэнта больш, чым у верасні, аналагічны паказчык і ў сістэме лясной гаспадаркі.

У сектары невытворчых галін сярэднямесячная зарплата за кастрычнік склала 5 мільёнаў 164 тысячы рублёў. Яна павысілася ў сістэме аховы здароўя — на 39 працэнтаў, у работнікаў сферы адукацыі — на 36 працэнтаў, культуры — на 39,7 працэнта, сацыяльнага забеспячэння — на 40 працэнтаў, фізкультуры і спорту — на 39 працэнтаў.

Калі ж правесці аналіз па канкрэтна атрыманых сярэднямесячных сумах зарплат, то відаць, што асабліва далёка ад усіх астатніх, як і было заўсёды, «адарваліся» работнікі банкаў. У сярэднім за кастрычнік іх заработак склаў 11 мільёнаў 465,4 тысячы рублёў.

Як паведамілася ўжо, за лістапад ва ўсіх сферах народнай гаспадаркі таксама адбудзецца адчувальнае павышэнне ўзроўню заработнай платы.

Таццяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

БЕЛАРУСЬ НАБУДЗЕ Ў ЗАПАРОЖСКАГА АЎТАЗАВОДА КАЛЯ СТА АЎТАМАБІЛЯЎ «ТАЎРЫЯ»

Бліжэйшым часам Беларусь набудзе ў Запарожскага аўтазавода каля 100 аўтамабіляў «Таўрыя-ДЭУ», сабраных па карэйскай тэхналогіі.

На набыццё аўтамабіляў плануецца выдзеліць 20 мільярдаў рублёў. «Таўры» будуць пастаўлены Міністэрству сацыяльнай абароны Беларусі для інвалідаў I і II груп. Сістэма кіравання будзе ўстанаўлівацца на кожным аўтамабілі індывідуальна адной з фірмаў, што прадстаўляюць АТ «ЗАЗ» у рэспубліцы. Хутчэй за ўсё, гэта будзе «БелЗАЗаўтасэрвіс», які будзе праводзіць таксама і сервіснае абслугоўванне аўтамабіляў.

З 1996 года Запарожскі аўтазавод пастаўляў Міністэрству сацыяльнай абароны Беларусі каля 300 аўтамабіляў, якія набываліся за кошт сродкаў дзяржавы.

Аляксандр ПАПОВІЧ, БелаПАН.

Крымінал

ЧАРГОВАЯ КРЭДЫТНАЯ СПРАВА Ў СУДЗЕ

Пракуратурай Мінска накіравана ў суд для разгляду па сутнасці крымінальная справа ў адносінах да І. А., які абвінавачваецца ў тым, што, будучы дырэктарам ПКФ «Мэры-Лайф», з мэтай атрымання крэдытаў прадставіў у 1995 годзе ў банк пакет завядома ілжывых дакументаў і атрымаў крэдыт у памеры 200 тысяч долараў ЗША. Пасля грошы былі ўкрадзены. Урон каменсаваны толькі ў суме 21 тысячы долараў ЗША. Следствам накладзены арышт на маёмасць абвінавачваемага.

Аляксей ТАРАНАЎ.

Галоўны банк купляе валюту па дагаворнай цане

Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь дазволіў сваім галоўным упраўленням па абласцях і гораду Мінску купляць у суб'ектаў гаспадарання і насельніцтва безнаяўную замежную валюту (СКВ) і расійскія рублі па дагаворнай цане.

Кошт аднаго долара будзе вызначацца па курсу, які складваецца на пазабіржавым рынку. Пры гэтым розніца паміж афіцыйным курсам і курсам здзелкі падаткам не абкладаецца.

Мінімальная сума продажу для юрыдычных асоб складае дзесяць тысяч долараў ці эквівалентную суму ў іншай СКВ, для насельніцтва — дзве тысячы.

Такое рашэнне прынята ў мэтах выканання праграмы неадкладных мераў па стабілізацыі валютнага рынку і абменнага курса беларускага рубля, удасканалення легальнага рынку замежнай валюты і папаўнення золатавалютных рэзерваў.

«Фандок» аднаўляе свой імідж

У шэрагах устойліва рэнтабельных прадпрыемстваў дрэваапрацоўчай галіны зноў заняў сваё месца бабруйскі «Фандок», які яшчэ ў пазамінулым годзе быў стратным, або той самы «Фандок», вакол якога ў свой час разгарэўся вядомы скандал у сувязі з аўстрыйскім крэдытам.

Коратка ж сутнасць справы заключалася ў наступным: прадпрыемства, ці, дакладней, акцыянернае таварыства «Фандок», узяло буйны замежны валютны крэдыт на мадэрнізацыю і тэхнічнае абнаўленне, развіццё вытворчасці (дарэчы, крэдыт, па словах спецыялістаў «Фандока», цалкам выкарыстаны па прызначэнню), за які, аднак, як аказалася з цягам часу, самастойна разлічыцца не магло. У справу ўмяшаліся прэзідэнт і ўрад рэспублікі, «Фандоку» была аказана пэўная дапамога, амаль палова яго акцый адышла дзяржаве, на «Фандоку» было зменена кіраўніцтва...

Цяпер «Фандок» набыў добры дынамізм (так, сёлета тэмп росту вытворчасці тут склаў 121 працэнт), 30 працэнтаў сваёй прадукцыі адпраўляе на экспарт. Як зазначыла намеснік генеральнага дырэктара па эканоміцы Ірына Канепа, на «Фандоку» памяняліся метады гаспадарання. Тут некалі было шмат даччыных, юрыдычна самастойных прадпрыемстваў, якія з'явіліся пры рэарганізацыі «Фандока» падчас заснавання АТ, — цяпер яны зноў сталі структурнымі падраздзяленнямі адзінага прадпрыемства. На прадпрыемстве шмат робяць па эканоміі энергарэсурсаў, якія займаюць важкую долю ў сабекошце прадукцыі, пры гэтым ухіл робіцца на выпрацоўку ўласнай цеплавой энергіі і адмову ад гарадской, значна даражэйшай. Асаблівы гонар фандокаўцаў — іх сацыяльна-бытавы комплекс. Пры гэтым калі многія прадпрыемствы цяпер настойліва адмаўляюцца ад утрымання аб'ектаў сацыяльна-бытавога прызначэння (што, увогуле, цалкам лагічна), дык на «Фандоку» пайшлі па іншаму шляху: тут зрабілі ўхіл на іх максімальную акупнасць. І гэта, па словах кіраўніка сацыяльна-бытавога комплексу Мікалая Печанко, удаецца. Больш таго, пры сацыяльна-бытавым комплексе створана свая камерцыйная служба, якая нават забяспечвае работнікаў «Фандока» больш таннымі, чым у горадзе, прадуктамі харчавання. Праўда, усё гэта ў рэшце рэшт трымаецца на эканамічнай трываласці самога «Фандока», яго вытворчасці. А яго трываласць, тут жа варта падкрэсліць, падточваецца адпаведнай цэнавай палітыкай, у выніку якой прадпрыемства вымушана аддаваць сваю прадукцыю на ўнутраны рынак па цэнах, ніжэйшых за яе сабекошт — адпаведныя выдаткі перакрываюцца толькі за кошт экспарту. Аднак ці разумна гэта? Зрэшты, гэта праблема характэрная для ўсёй дрэваапрацоўчай галіны.

Іван АЛЯКСАНДРАЎ.

Сёння сітуацыя ў нашай эканоміцы, сітуацыя на спажывецкім рынку як асобным сегменце эканомікі — няпростая. Што адбываецца з імі? Гэту сітуацыю спрабуе асэнсаваць у гутарцы з карэспандэнтам газеты эканамічны эксперт «Звязды», загадчык аддзела Інстытута эканомікі Нацыянальнай акадэміі навук, кандыдат эканамічных навук Аляксандр ЛУЧАНОК.

АСЭНСАВАННЕ СІТУАЦЫІ — НАЙПЕРШАЯ ЎМОВА ВЫХАДУ З ЯЕ

— Аляксандр Іванавіч, што адбываецца са спажывецкім рынкам рэспублікі, які яўна трасе, а разам з тым цэны на якім усё болей зашкальваюць; як вы пракаменціруеце апошняе павышэнне цэн на гарэлку, на погляд многіх, — зусім мала ўвязанае з даходамі людзей, павышэнне, якое прыводзіць да амаль філасофскага пытання: «піць або не піць?»

— Пачнём з гарэлкі. Павышэнне цэн на яе — цалкам лагічнае з пункту погляду фарміравання даходаў бюджэту. Пры гэтым і новая цана гарэлкі — не такая ўжо высокая: калі зыходзіць з рэальнага валютнага курса — каля аднаго долара. Гарэлка заўсёды прыкладна столькі каштавала (між іншым, падняўшы цану на гарэлку да новага ўзроўню, улады міжволі прызналі рэальную цану, рэальны курс долара). Іншая справа — сапраўды, як увязваецца новая цана з нашымі даходамі, асабліва даходамі ў бюджэтнай сферы?..

Увогуле ж, калі рэальны валютны курс вырас са жніўня ў 3 разы, калі, нягледзячы на стрымліванне, адбыўся яўна абвальны рост цэн на многія тавары, то даходы ў абсалютнай большасці насельніцтва гэтак жа не выраслі; відавочна, не выратуе іх і абяцаная кампенсацыя. Думаю, што мы ў многім расплачваемся за недастаткова прадуманую палітыку ўрада і Нацыянальнага банка (нездарма прэзідэнт рэспублікі апошнім часам вельмі крытычна выказваўся адносна дзейнасці ўрада).

Што датычыць напоўненасці спажывецкага рынку, думаю, перабоі і ажыятаж, якія бываюць на ім апошнім часам, у многім справакаваныя цэнтралізаванымі масіраванымі пастаўкамі тавараў у Расію — пераважна ў лік аплаты за энергарэсурсы. Гэта і прывяло да дэфіцыту.

— Аднак існуе ўстойлівае меркаванне, што, маўляў, ледзь не ўсё вывозяць «чаўнакі», барацьба з якімі набыла маштабны і даволі сумніўны характар...

— Ну, «чаўнакам» такое адназначна не па сіле, тым больш калі ўлічваць цяперашні сапраўды маштабны дарожны кантроль, які, між іншым, у пэўнай меры можна зразумець: на асобныя тавары мы маем жорстка кантралюемыя, адносна нізкія цэны, а г. зн. з нейчага боку даціруемыя — або з боку вытворцаў, або з боку дзяржавы. Разам з тым, падобнымі адміністрацыйнымі метадамі праблему не вырашыць, і гэта, здаецца, нарэшце пачынаюць разумець і нашы ўлады. Гэтыя адміністрацыйныя метады, сапраўды, увогуле сумніўныя.

— Цяпер у нашых асобных бедах нярэдка спасылаюцца на Расію: маўляў, гэта іх крызіс гэтак непрыемна ўплывае на нас, уплывае на агульны стан нашай эканомікі, а значыць і на той жа спажывецкі рынак, які з'яўляецца неад'емнай часткай усёй эканомікі...

— Так, апошнім часам агульны стан нашай эканомікі не схіляе да аптымізму: на прадпрыемствах рэзка павялічыліся выдаткі на выпуск прадукцыі і, адпаведна, гэтак жа рэзка знізілася рэнтабельнасць. І трэба прызнаць: сапраўды, на нас у немалой ступені паўплываў расійскі фінансавы крызіс, а г. зн. наша пераважная арыентацыя на Расію. Нельга адмаўляць яе як нашага галоўнага гандлёва-эканамічнага партнёра, але пры гэтым варта арыентавацца на многія краіны. Мы ў выніку не мелі б і такога абвальнага падзення беларускага рубля і, адпаведна, яўнага пагаршэння ўзроўню жыцця людзей, хоць, дарэчы, органы статыстыкі маюць на гэты конт (адносна ўзроўню) свой пункт погляду...

Разам з тым, тое ж падзенне рубля звязана не толькі з Расіяй, але і з недастаткова прадуманай унутранай эканамічнай стратэгіяй. У нас чамусьці вырашылі: усе беды вытворцаў — ад недахвату ў іх грошай, маўляў, трэба неадкладна павысіць манетызацыю эканомікі. У выніку два апошнія гады аб'ём грошай у абарачэнні павялічваецца як мінімум у 2 разы штогод. Аднак простае павелічэнне аб'ёмаў грашовай масы нашых агульных эканамічных праблем не вырашае і не можа вырашыць (за выключэннем хіба праблем асобных прадпрыемстваў). Гэта — скрытае пераразмеркаванне сродкаў менавіта на карысць асобна ўзятых прадпрыемстваў за кошт астатніх прадпрыемстваў і краіны ў цэлым, за кошт яе грамадзян. Адкуль цяперашняя інфляцыя, якая і з'яўляецца своеасаблівым дадатковым падаткам на даходы грамадзян? Гэта ў рэшце рэшт выплюхнуліся ў свабоднае абарачэнне «голыя» эмісійныя грошы нашага галоўнага банка і пачалі рабіць адпаведную справу. Яны ж, гэтыя грошы, пачалі з яшчэ большай сілай ціснуць на валютны рынак і, адпаведна, на рост курса долара. Можна нешта дзяліць паміж інвестыцыямі ў вытворчасць і іншыя сферы і сродкамі на спажыванне, калі толькі гэта будзе рэальна выраблены прадукт, а не «голыя» грашовыя эмісіі. Лічу, што асноўная праблема ўсёй нашай эканомікі — у няправільнай палітыцы ў крэдытна-грашовай сферы ўвогуле і ў валютнай сферы — у прыватнасці.

— Вы ўваходзілі ў састаў экспертнай групы, якая збіралася нядаўна па ініцыятыве ўрада і якая распрацоўвала магчымыя накірункі валютнай палітыкі, а прасцей кажучы — пытанне адносна таго, што рабіць з беларускім рублём, пускаць яго ў свабоднае плаванне ці не? Якое прынята рашэнне?

— На жаль, эксперты не вырашаюць... А ўвогуле яны прапанавалі некалькі варыянтаў, найбольш аптымальным з якіх, лічу, быў бы наступны: паступовае збліжэнне афіцыйнага і рыначнага валютнага курсаў праз арганізацыю дадатковых таргоў на Міжбанкаўскай валютнай біржы і вызначэннем курса па другой сесіі, зыходзячы з попыту і прапанавання, пераход, у рэшце рэшт, да адзінага курса. Які варыянт будзе выбраны — невядома. Тут жа падкрэслю: усе абмежаванні, да якіх апошнім часам звяртаўся Нацыянальны банк, толькі ўскладнялі становішча на валютным рынку. Усе яго меры, па сутнасці, задавальняюць адных толькі імпарцёраў так званага крытычнага імпарту, пры гэтым, зразумела, за кошт астатніх. Але ж эканоміка абапіраецца не толькі на іх, на «крытычных» імпарцёраў.

— Аляксандр Іванавіч, ці не здаецца вам, што цяпер наша эканоміка знаходзіцца на нейкім раздарожжы — па якому шляху ісці: поўнага дзяржаўнага рэгулявання ці пераважна рыначных метадаў вядзення гаспадаркі?

— Я не думаю, што такі выбар стаіць перад эканамістамі, якія добра разумеюць эканамічныя працэсы, хоць перад самой дзяржавай падобны выбар і быў, і застаецца. ... А яна павінна ўзяць на сябе функцыі ў асноўным па агульнаму эканамічнаму рэгуляванню, а таксама па абароне даходаў насельніцтва праз своечасовую і поўную іх індэксацыю; дзяржава павінна дакладна збіраць падаткі і пераразмяркоўваць іх на карысць таго ж насельніцтва, а не спрабаваць камандаваць эканомікай, што было ўжо раней. Найпершая ўмова выхаду з цяперашняга нялёгкага эканамічнага становішча — дазволіць суб'ектам гаспадарыць самастойна, а значыць — і эфектыўна, дазволіць самастойна распараджацца выпрабленай прадукцыяй, свабодна вызначаць цэны на яе, свабодна купляць і прадаваць заробленую валюту. І не дай Божа кіравацца ў чым-небудзь (скажам, у справе разрадкі той жа сітуацыі на спажывецкім рынку) «рэвалюцыйнай мэтазгоднасцю»... На жаль, гэтыя, здавалася б, прапісныя ісціны зноў прыходзіцца нагадваць, але гэта трэба рабіць. Тыя сігналы, якія нам ужо падае спажывецкі рынак, сведчаць: у эканоміцы не ўсё добра, у нашу агульную эканамічную стратэгію трэба ўносіць неадкладныя карэктывы. І пра гэта эканамістам трэба гаварыць, а не адмоўчвацца, што, на вялікі жаль, цяпер мае месца. Ужо само асэнсаванне сітуацыі, як мага найбольш прынцыповае і аб'ектыўнае, — найпершая ўмова выхаду з яе.

Гутарыў Іван БАРАНОЎСКІ.

Крымінал

НАБЕГІ НА ЭНЕРГЕТЫКАЎ ПРАЦЯГВАЮЦЦА

Наўрад ці ўяўляў сабе вартаўнік электрападстанцыі, што ў вёсцы Белая Лужа Смалявіцкага раёна, усіх наступстваў таго нягучнага стуку ў акно, які пачуўся ў мінулую пятніцу недзе каля 21 гадзіны вечара. Ва ўсякім разе, не спяшаўся б адчыняць дзверы. Хаця, па вялікаму рахунку, баяцца асаблівых падстаў не было: падстанцыя добра агароджана, да таго ж пастукалі ў акно з вуліцы, а дзверы выходзілі на агароджаны двор.

Ледзь паспеў адчыніць дзверы, як убачыў на ганку дваіх незнаёмцаў. Лагічным было пытанне: «Што вам трэба?». У адказ нечым цяжкім ударылі па галаве. Біў трэці, які стаяў за дзвярыма. Як падкошаны, вартаўнік паваліўся на ганак. Адзін з нападаючых прыставіў нож да горла сваёй ахвяры:

— Выклікай дзяжурнага падстанцыі.

— Але ж ён мяне не паслухае, — паспрабаваў было запярэчыць вартаўнік.

Рабаўнік тут жа прадэманстраваў, што яны не жартуюць. Прыйшлося набіраць нумар тэлефона дзяжурнага інжынера.

— Прыходзь да мяне. Справа ёсць, — сказаў вартаўнік.

— Сам ідзі, — адказаў той.

Давялося ўгаворваць. І вось пачулася ў адказ:

— Добра, чакай. Хутка буду.

Гэта была яшчэ адна памылка. Ва ўсякім разе, спяшацца яму не варта было.

— У чым справа? — убачыўшы незнаёмцаў, спытаў інжынер.

І тут жа — удар у скіўцу. Ачомаўся ўжо на падлозе.

— Яшчэ ёсць хто-небудзь на падстанцыі? — злосна спыталі зламыснікі.

— Толькі мы двое, — адказаў інжынер.

Злачынцы звязалі іх. Адзін з тых, які быў з нажом, застаўся вартаваць ахвяр. Астатнія забралі ключы ад варот падстанцыі. Неўзабаве ў двор заехаў вялікі грузавік, а з ім і пад'ёмны кран. Яны пад'ехалі да месца, дзе ляжалі барабаны з дротам АС, і пачалі грузіць іх у машыну. Усяго ўзялі 8 тон 793 кілаграмы дроту на суму больш як 7 мільярдаў рублёў.

Праз некалькі хвілін дзяжурнаму інжынеру ўдалося вызваліцца ад путаў. Развязаў вартаўніка, потым пачаў званіць: спярша ў міліцыю, затым кіраўніцтву Барысаўскіх электрасетак. Менавіта гэта арганізацыя абслугоўвае тую падстанцыю ў вёсцы Белая Лужа. Неўзабаве дырэктар прыбыў на месца здарэння, а ўслед за ім — і нарад міліцыі. Была ўзбуджана крымінальная справа. Але рабаўнікі з дротам бы ў ваду канулі.

Ва ўсякім разе, як патлумачыў па тэлефоне прадстаўнік Барысаўскіх электрасетак, да гэтага часу дрот не знайшлі, хаця пошукі працягваюцца. Здзіўляе нахабства, дзёрзкасць злачынства. Да таго ж яно было добра спланавана: зламыснікі своечасова падагналі кран і грузавік. Па ўсім бачна, не было ў іх цяжкасцяў і са збытам крадзенага — цэны на дрот і кабель апошнім часам павялічыліся ў некалькі разоў.

Набегі на энергетыкаў працягваюцца. Некалькі тыдняў таму здарылася буйная аварыя на Мінскай ЦЭЦ-3, якая ледзь не прывяла да катастрофы. Ва ўсякім разе, без святла і часткова без цяпла амаль на цэлую ноч засталіся многія жылыя дамы. Дзякуючы каласальным намаганням, у першую чаргу энергетыкаў Мінскіх кабельных сетак і самой станцыі, удалося хутка аднавіць работу ЦЭЦ і да мінімуму звесці страты ад аварыі. Хаця і яны велізарныя.

А ўсё пачалося з таго, што зламыснікі спрабавалі выкрасці кабель на ЦЭЦ. Некалькі кабеляў, што ляжалі там, былі абясточаны, а таму рабаўнікі секлі іх сякерай. І раптам адзін з кабеляў аказаўся пад напругай. Кароткае замыканне, пажар... Пад пагрозай поўнага выхаду са строю аказалася ўся цеплаэлектрацэнтраль. Энергетыкам нейкім цудам удалося прадухіліць катастрофу. Яны перавялі на аварыйнае электразабеспячэнне некалькі буйных прадпрыемстваў. Змаглі за ноч падаць у кватэры святло і цяпло. Да таго ж на вуліцы тады яшчэ была плюсавая тэмпература. А калі б пад 20 градусаў марозу, як цяпер? Поўны ж выхад са строю Мінскай ЦЭЦ-3, ды яшчэ зімой, мог наогул прывесці да непапраўных вынікаў. Вось яна, цана набегаў на электрападстанцыі! Зламыснікаў у першую чаргу цікавіць медны дрот. Іх не хвалююць вынікі падобных дзеянняў. Але гэта ўжо справа адпаведных органаў. Міліцыя, пракуратура, думаецца, разбяруцца з гэтым і дадуць належную ацэнку таму, што здарылася.

Добра, што ў свой час беларускі прэзідэнт выдаў указ аб забароне прыватнага гандлю каляровымі металамі, размяшчэнні рэкламных аб'яў у сродках масавай інфармацыі аб прыёме прыватнікамі металалому. Пасля гэтага значна пацішэла, зменшылася колькасць набегаў на электрападстанцыі. Аднак у суседняй Расіі ўсё засталося па-ранейшаму. А паколькі кардоны адсутнічаюць, злачынцы вязуць нарабаванае туды. Думаецца, трэба прыняць яшчэ больш жорсткія меры — аж да ўвядзення крымінальнай адказнасці за спробы несанкцыяніраванага вывазу металалому.

Важна паклапаціцца таксама пра далейшае ўмацаванне энергетычнай службы. Добра, што ў тую злашчасную ноч у мінскіх энергетыкаў хапіла сіл справіцца з бядой. А раптам нечага б забракавала? Не хапіла б вопытных спецыялістаў, матэрыяльных рэсурсаў, каб ліквідаваць аварыю? Што тады чакала б нас?

Уладзімір ГОЙТАН.

БЮДЖЭТНЫЯ РАСХОДЫ — ПАД СТРОГІ КАНТРОЛЬ

На пашыранай калегіі Міністэрства фінансаў абмеркаваны дадатковыя меры па скарачэнню бюджэтных расходаў, мэтаваму і эфектыўнаму выкарыстанню бюджэтных сродкаў у святле патрабаванняў прэзідэнта на нарадзе аб сітуацыі на спажывецкім рынку рэспублікі. Таксама разгледжаны мерапрыемствы па павелічэнню даходаў бюджэту, у прыватнасці, павышэнню збірання падаткаў.

За дзесяць месяцаў у цэлым забяспечана выкананне адпаведнага плана, разам з тым у апошнія месяцы адзначана зніжэнне паступлення шэрагу падаткаў у бюджэт. Намечана актывізаваць спагнанне запазычанасці, акумуліраваць у бюджэце частку сродкаў небюджэтных фондаў; унесены прапановы па перагляду падаткаабкладання асобных даходаў.

Да новага года мяркуецца правесці перарэгістрацыю суб'ектаў гаспадарання, якія маюць падатковыя льготы: суб'екты павінны абгрунтаваць неабходнасць такіх ільгот у наступным годзе.

Даручана ў дзесяцідзённы тэрмін прааналізаваць стан сродкаў на валютных рахунках органаў дзяржкіравання, пры гэтым свабодныя сродкі — аднавіць на рахунках рэспубліканскага бюджэту. Да канца года неабходна завяршыць інвентарызацыю бюджэтных рахункаў рэспубліканскіх бюджэтных арганізацый і ўстаноў і перавесці іх у дзяржказначэйства.

І ў рашэнне калегіі Міністэрства фінансаў, і ў праект пастановы Савета Міністраў уключаны шэраг мераў па крайне жорсткаму абмежаванню бюджэтных расходаў, якія, г. зн. меры, практычна азначаюць пераход да канца года на асаблівы рэжым фінансавання. У адпаведнасці з імі ў поўным аб'ёме фінансуюцца толькі абароненыя артыкулы бюджэту — зарплата, харчаванне, медыкаменты, энергетыка і г. д. Расходы па іншых артыкулах неабходна абгрунтаваць у абласных фінансавых упраўленнях і Міністэрстве фінансаў. Аднак, як падкрэсліў міністр фінансаў Мікалай Корбут, неабходна па магчымасці закончыць усе пачатыя капітальныя рамонты, закупіць і ўстанавіць тэхналагічнае і медыцынскае абсталяванне.

Разгледжана пытанне аб безумоўнай забароне набыцця службовага транспарту, мэблі і абсталявання для кабінетаў за кошт бюджэтных сродкаў, недапушчэнні іх нямэтавага выкарыстання.

Будуць уведзены абмежаванні фінансавання расходаў на загранкамандзіроўкі, у тым ліку ў дзяржавы СНД, — для служачых органаў дзяржкіравання, супрацоўнікаў бюджэтных устаноў і арганізацый.

Кіраўнікам фінансавай сістэмы ўсіх узроўняў даручана забяспечыць безумоўнае выкананне патрабаванняў кіраўніка дзяржавы, урада рэспублікі аб устанаўленні дзейснага кантролю за расходаваннем сродкаў.

Міністр фінансаў Мікалай Корбут прапанаваў стварыць фонд фінансавай стабілізацыі, у якім будуць акумуліравацца як дадатковыя расходы бюджэту, так і добраахвотныя ўзносы суб'ектаў гаспадарання ўсіх формаў уласнасці, сродкі якога пойдуць на адрасную падтрымку малазабяспечаных слаёў насельніцтва.

Міхаіл ВАЛЬКОЎСКІ,
кіраўнік прэс-службы Міністэрства фінансаў.

АХВЯРЫ ХАЛАДЭЧЫ

Першыя ж маразы, якія ўсталяваліся ў рэспубліцы, моцна ўдарылі па бамжах. Напрыклад, на Гомельшчыне іх ахвярамі сталі чатыры чалавекі — адзін у Буда-Кашалёўскім раёне і трое (у тым ліку і жанчына) у абласным цэнтры. Усе былі знойдзены на дарогах ці на аўтобусных прыпынках з яўнымі прызнакамі пераахалоджання.

Не ўдалося ўратаваць і інтэлігентнага выгляду мужчыну, асоба якога не высветлена і якога знайшлі ў Гомелі на вуліцы Малайчука і даставілі ў бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі. Аказалася, што ён недзе добра выпіў і паваліўся на вуліцы, дзе мароз і зрабіў сваю справу: мужчына так і не прыйшоў у бальніцы ў прытомнасць.

Маразы садзейнічаюць і крымінагеннай абстаноўцы: пачалося інтэнсіўнае здзіранне шапак у тых, хто позна вяртаецца дадому і не можа фізічна абараніць сябе ад нападаў зламыснікаў.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ДЗВЕ ГВАЛТОЎНЫЯ СМЕРЦІ Ў ГОРАЦКІМ РАЁНЕ

У Горацкім раёне ў лесе, што за некалькі кіламетраў ад вёскі Сахараўка, быў знойдзены труп 18-гадовай дзяўчыны, жыхаркі раённага цэнтра. На целе — сляды ўдушэння. Вядзецца следства, аднак у яго інтарэсах паведаміць карэспандэнту якія-небудзь падрабязнасці расследавання ў раённай пракуратуры пакуль адмовіліся.

У наступны дзень у самім горадзе Горкі ў адным з дамоў быў знойдзены труп 70-гадовай пенсіянеркі з сечанай ранай галавы. Як высветліла следства, жанчына раптоўна вырашыла наведаць дом свайго пляменніка, а, на бяду, у гэты час там знаходзіўся злодзей, які і ўдарыў бедную жанчыну сякерай па галаве. Забойца, 22 гадовы непрацуючы з вёскі, супрацоўнікамі міліцыі затрыманы.

Ілона ІВАНОВА.

АСНОЎНЫЯ ПАРУШАЛЬНІКІ — У НЕДЗЯРЖАЎНЫМ СЕКТАРЫ

Работнікамі інспекцый Дзяржаўнага падатковага камітэта за 9 месяцаў праверамы 41.193 прадпрыемствы і 81190 прадпрымальнікаў, якія ажыццяўляюць сваю дзейнасць без утварэння юрыдычнай асобы.

Як паказалі праверкі, 64,8 працэнта прадпрыемстваў і 48,7 працэнта прадпрымальнікаў дапусцілі парушэнні заканадаўства аб падатках і прадпрымальніцтве. Адпаведна, даналічана падаткаў і іншых абавязковых плацяжоў, прыменена фінансавых санкцый на суму 22,2 трыльёна рублёў, пры гэтым 21,9 трыльёна рублёў прыпадае на юрыдычных асоб, 321 мільярд — на прадпрымальнікаў. З агульнай сумы даналічаных па юрыдычных асобах плацяжоў і фінансавых санкцый каля 89 працэнтаў прыпадае на прадпрыемствы недзяржаўнага сектара эканомікі.

Да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнута 86.677 асоб з прымяненнем да іх штрафаў на суму 61,8 мільярда рублёў.

ТЫДЗЕНЬ НА ДЫЯЛОГ?

Як стала вядома «Звяздзе», прадстаўнікі чатырох буйнейшых прафсаюзаў прамысловасці (абароннай, аўтасельгасмаша, радыёэлектронікі, машына- і прыборабудавання), а таксама прафсаюза работнікаў Акадэміі навук выказалі намер правесці 2 снежня ў Мінску масавае шэсце і мітынг з патрабаваннямі забяспечыць работу прадпрыемстваў, спыніць рост цэн і павысіць зарплату. Папярэдне чакаецца, што агульная колькасць удзельнікаў акцыі дасягне 30 тысяч чалавек.

Не выключана, што ў бліжэйшы час да акцыі 2 снежня могуць далучыцца іншыя галіновыя прафсаюзы краіны. У прыватнасці, днямі «ініцыятыву пяці» падтрымаў выканкам ФПБ, які адначасова заклікаў выказаць салідарнасць з патрабаваннямі прамыслоўцаў усе прадпрыемствы, арганізацыі і ўстановы Беларусі. Разам з тым пытанне, які рэзананс атрымае гэты заклік, пакуль застаецца адкрытым. Так, паводле інфармацыі прэс-службы ФПБ, тут атрымалі спецыяльную ўрадавую тэлеграму, у якой ідзе гаворка аб неабходнасці правесці сустрэчы прадстаўнікоў органаў дзяржаўнай улады і кіраўнікоў прафсаюзных арганізацый на ўсіх узроўнях і падчас гэтых сустрэч абмеркаваць эканамічную сітуацыю ў краіне. Плануецца, што падобныя кансультацыі пройдуць да 27 лістапада.

Сяргей ГРЫБ.

УДАКЛАДНЕННЕ

У нумары «Звязды» ад 24 лістапада ў заметцы «З 20 лістапада падаражэў газ» па тэхнічнай прычыне была допушчана памылка. Так, у дамах, дзе стаяць газавыя лічыльнікі, за 1 кубічны метр звадкаванага (а не прыроднага, як было надрукавана) газу прыйдзецца зараз плаціць 5775 рублёў. Што датычыцца прыроднага газу, то 10 кубаметраў яго з 20 лістапада каштуюць 21 тысячу 390 рублёў.

ВІНШАВАННІ

Дарагая, любімая мамачка і бабуля ***Аляксандра Іванаўна ПЯТРОЎСКАЯ*** *з в. Суцін Пухавіцкага раёна, шчыра віншуем цябе з 75-годдзем.*

Желаем, чтоб жизнь никогда не кончалась,
Беда и печаль на пути не встречалась,
Спокойствия в доме и смеха детей,
Здоровья, вниманья и солнечных дней.

Дзеці, унукі.

Сардэчна віншую з днём нараджэння любую ўнучку ***Лізавету СІТКЕВІЧ*** *з г. Жодзіна. Жадаю здароўя, дабра, спакою, поспехаў у вучобе, шчасця ў жыцці.*

Бабуля Клава, п. Зялёны Бор.

Шчыра віншуем з днём нараджэння дарагую і любую сястрычку ***Алу Васільеўну СКАДОРАВУ*** *з г. Валожына. Жадаем моцнага здароўя, поспехаў у працы, здзяйснення мараў і задум, дабрабыту ў жыцці.*

Сястра Фаіна з сям'ёй.

Сардэчна віншуем любага бацьку і дзядулю ***Івана Паўлавіча ДЗЯДЗЮШКУ*** *з 75-годдзем і з гэтай нагоды жадаем моцнага здароўя, шчасця і дабрабыту, доўгіх гадоў жыцця.*

Дзеці і ўнукі, г. Мінск.

Любую ўнучку ***Святлану Уладзіміраўну КОЎЗАН*** *з в. Свідна віншую з 18-годдзем, жадаю моцнага здароўя, поспехаў у вучобе, шчасця, радасці і ўсіх зямных даброт. Будзь заўсёды радаснай і вясёлай.*

Бабуля Марыя *з в. Такаўшчына.*

МАГІЛЁЎСКІЯ ЎЛАДЫ ЎДАКЛАДНЯЮЦЬ «ПРАВІЛЫ РУХУ» НА СПАЖЫВЕЦКІМ РЫНКУ

У Магілёве адбылося пашыранае пасяджэнне аблвыканкама, дзе былі абмеркаваны і прыняты дадатковыя меры па насычэнню спажывецкага рынку харчовымі і прамысловымі таварамі. Кіраўніцтва вобласці лічыць, што не мае права здаць тыя пазіцыі, якія давалі стабільны рост вытворчасці на 15—17 працэнтаў штогод, а таму ў новых умовах абвалу ў Расіі і нестабільнасці нацыянальнай валюты трэба выпрацаваць новыя «правілы руху», якія дазволілі б выканаць сёння тры самыя галоўныя задачы: накарміць, апрануць і пралячыць людзей.

Яшчэ ў верасні для абароны спажывецкага рынку ад незаконнага вывазу тавараў за мяжу ў Магілёўскай вобласці быў прыняты шэраг мераў: уведзены нормы водпуску тавараў, дзённыя нормы рэалізацыі ў магазінах, абмежаванні па безнаяўных разліках за тавары, адбыліся і некаторыя змяненні цэн, каб не дапусціць «агалення» спажывецкага рынку. Аднак у сённяшняй сітуацыі пералічанага зусім недастаткова.

Рэзка павялічыўся попыт на танныя харчовыя тавары першай неабходнасці. Доўгія чэргі ў магазінах абласнога цэнтра стаяць, калі ў асартыменце з'яўляюцца масла, цукар ці яйкі, зноў у разрад дэфіцытных прадуктаў трапіў тварог, малака і кефіру хапае звычайна толькі на лічаныя гадзіны гандлю. І, дарэчы, малако, якое прадаецца магіляўчанам, мае тлустасць толькі паўтара працэнта, а кефір — адзін працэнт, што звязана з рэзкім скарачэннем паставак малака. У Бабруйску ёсць праблемы са смятанай.

Не выратоўваюць становішча і нормы водпуску тавараў. Гэта абмежаванне нарадзіла новы від бізнесу для падлеткаў і пенсіянераў. За невялікую суму грошай ля магазіна можна «набыць» часовага сына ці якога іншага сваяка, каб атрымаць падвоеную норму прадукту. Каб набыць нейкія тавары ў запас, спажыўцы становяцца ў чэргі па шмат разоў — такое не забаронена. І гэты «фокус» людзі называюць «пенсіянерскім».

Таму нездарма упраўленне гандлю Магілёўскага аблвыканкама прапаноўвала ўвесці спісы ў сельскай мясцовасці і талоны ў гарадах на набыццё асобных відаў харчовых тавараў — перш за ўсё на цукар і масла. З гэтай прапановай не пагадзіўся губернатар вобласці Аляксандр Кулічкоў. Бо, па ягонаму меркаванню, сёння не тыя часы, калі можна рэгуляваць спажывецкі рынак праз жорсткую талонную сістэму.

— Абараняць можна тое, што ёсць, і яно можа з'явіцца толькі праз рэальную эканоміку, — адказаў на пытанне карэспандэнта «Звязды» аб галоўным у сістэме прымаемых абласнымі ўладамі мераў па выпраўленню становішча на спажывецкім рынку Аляксандр Кулічкоў. — Першае і галоўнае — пытанне стабілізацыі работы прамысловасці. Сёння нам скардзіцца, здавалася б, не трэба: 96 працэнтаў у супастаўных цэнах да 1990 года, але з улікам павышанага попыту на прадукцыю прамысловасці вобласці не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі, мы па-ранейшаму працягваем пастаўляць на «аслупаваны» расійскі рынак і, зразумела, недадаём сваім спажыўцам. Наша задача — не памяншаючы экспартных паставак, забяспечыць патрэбы свайго насельніцтва. Поспех справы я бачу ў сферы матэрыяльнай вытворчасці.

Адным з важных крокаў на гэтым шляху «вертыкаль» лічыць фінансавае аздараўленне суб'ектаў гаспадарання. Таму аднаўляе сваю работу камісія па ўзаемаразліках, створаная пры камітэце па эканоміцы. Членам камісіі трэба разабрацца з шматтрыльённымі заблытанымі ўзаемнымі запазычанасцямі пры дапамозе вэксальнай сістэмы ці шматступеньчатых разлікаў. Граматна выкарыстоўваючы крэдытныя рэсурсы, кіраўніцтва вобласці спадзяецца не толькі развязаць «вузел» неплацяжоў, але і падштурхнуць прадпрыемствы праз продаж сваёй прадукцыі ўвезці ў вобласць тавары крытычнага імпарту.

Сярод прапаноў, якія гучалі на пашыраным пасяджэнні Магілёўскага аблвыканкама, былі і больш радыкальныя: да прыкладу, выраўнаваць нашы цэны з расійскімі, адпаведна адрэгуляваўшы па цэнах і заработную плату рабочага чалавека, тэрмінова выраўнаваць курсы нацыянальнай валюты.

Губернатар Аляксандр Кулічкоў, насупраць, упэўнены, што «на коўзкай дарозе рэзкіх рухаў рабіць нельга — ні па цэнах, ні па курсу». Ён абяцае, што цана на хлеб масавых гатункаў застанецца нязменнай. А вось што датычыцца астатніх прадуктаў харчавання, лічыць кіраўнік Магілёўскай вобласці, то цана іх будзе паступова рухацца да рыначнай, а выраўноўвацца попыт і прапанаванне будуць не за кошт разавых датацый пад асобныя віды тавараў, а праз заработныя платы і пенсіі.

Ілона ІВАНОВА.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск –	7.56	15.58	8.02
Віцебск –	7.53	15.42	7.49
Магілёў –	7.45	15.47	8.02
Гомель –	7.37	15.51	8.14
Гродна –	8.12	16.13	8.01
Брэст –	8.04	16.22	8.18

МЕСЯЦ

Першая квадра — 27 лістапада.

З 12.23 — 9-ыя месяцавыя суткі. З 18.15 Месяц — у сузор'і Рыбаў.

ІМЯНІНЫ

Пр. Антаніна, Германа, Івана, Нікіфара
К. Кандрата, Леанарда, Лявона, Сільвестра

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца пераменная воблачнасць, у паўднёвых раёнах невялікі снег. Вецер паўночна-ўсходні, 3—8 м/сек. Тэмпература паветра ў Мінску, Віцебску, Магілёве — 6—8, Гродне, Брэсце, Гомелі — 5—7 градусаў ніжэй нуля.

У наступныя двое сутак у заходніх раёнах пройдзе невялікі снег. Вецер усходні, 3—8 м/сек. Тэмпература ўначы — 11—16, па паўночнаму ўсходу да 19, удзень — 4—9; на захадзе рэспублікі ўначы — 6—11, удзень — 2—7 градусаў марозу.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і супрацоўнікі Сакратарыята выказваюць глыбокае спачуванне начальніку Галоўнага ўпраўлення Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Сідаровічу Іосіфу Міхайлавічу ў сувязі з напаткаўшым яго горам — смерцю БАЦЬКІ.

Калектыў «Звязды» глыбока смуткуе з выпадку смерці сваёй былой супрацоўніцы СУХАНАВАЙ Людмілы Цімафееўны і выказвае шчырыя спачуванні яе родным і блізкім.

Інфармацыйнае паведамленне аб правядзенні 28 снежня 1998 г. аўкцыёну па продажы аб'ектаў рэспубліканскай уласнасці з выкарыстаннем метаду паніжэння пачатковай цаны

1. Аўкцыён адбудзецца 28 снежня 1998 г. у 11.00 па адрасу: г. Мінск, вул. Мяснікова, 39, малая зала, 2-гі паверх.

2. Для ўдзелу ў аўкцыёне запрашаюцца юрыдычныя асобы ўсіх формаў уласнасці і фізічныя асобы.

3. Для ўдзелу ў аўкцыёне неабходна ў тэрміны, указаныя ў інфармацыйным паведамленні, прадставіць у адрас арганізатара аўкцыёну (Міндзяржмаёмасць) наступныя дакументы:

— заяву на ўдзел у аўкцыёне;

— копіі ўстаноўчых дакументаў, завераныя натарыяльна альбо органам, які ажыццяўляе рэгістрацыю (для юрыдычных асоб);

— завераныя банкам копіі плацежных даручэнняў, якія пацвярджаюць унясенне:

а) залогу ў суме 111,0 млн. руб. Унясенне залогу дае права на ўдзел у таргах па ўсіх выстаўляемых на аўкцыён аб'ектах;

б) спецыяльнага збору за падачу заявы ў памеры 4-х мінімальных заработных плат;

в) платы за рэгістрацыю ў памеры 1/4 мінімальнай заработнай платы.

Грашовыя сродкі пералічваюцца на разліковы рахунак Міндзяржмаёмасці № 3622000000905 у ОПЕРУ ААБ «Беларусбанк» у г. Мінску, код 795.

Пры падачы заявы асоба, якая жадае прыняць удзел у аўкцыёне, падпісвае з Міндзяржмаёмасцю Пагадненне аб правах і абавязках бакоў у працэсе падрыхтоўкі і правядзення аўкцыёну.

Пры падачы заявы прадстаўнік юрыдычнай асобы павінен мець пашпарт, даверанасць на ўдзел у аўкцыёне і на падпісанне дакументаў; фізічная асоба — пашпарт; прадстаўнік фізічнай асобы — пашпарт і натарыяльна завераную даверанасць.

Заявы з усімі неабходнымі дакументамі на ўдзел у аўкцыёне прымаюцца па адрасу: г. Мінск, вул. Мяснікова, 39, пакой 642 з 9.00 да 17.00 у рабочыя дні па 24 снежня ўключна. Кантактныя тэлефоны арганізатара аўкцыёну: 220-88-47; 226-48-41.

4. Аплата за аб'ект ажыццяўляецца па безнаяўнаму разліку ў беларускіх рублях.

5. У выпадку перамогі на аўкцыёне пераможца абавязаны кампенсаваць затраты на падрыхтоўку і правядзенне аўкцыёну ў памеры 4 працэнтаў пачатковай цаны аб'екта.

6. Сума кампенсацыі затрат пералічваецца на разліковы рахунак, указаны ў пратаколе аб выніках аўкцыёну.

7. Усім жадаючым удзельнічаць у аўкцыёне прадастаўляецца магчымасць папярэдне азнаёміцца з аб'ектамі ў тэрмін да 24 снежня 1998 г.

Пералік аб'ектаў рэспубліканскай уласнасці, выстаўляемых на аўкцыён 28 снежня 1998 г. з выкарыстаннем метаду паніжэння пачатковай цаны

№ п/п	Назва аб'екта	Прадавец і яго юрыдычн адрас	Месцазнаходжанне і адрас аб'екта	Кароткая характарыстыка аб'екта	Агульная плошча, м2	Плошча займаемага зямельнага ўчастка, га (наяўнасць рашэння аб адводзе зямлі)	Пачатковая цана продажу, млн. руб.	Мінімальная цана продажу млн. руб.
1.	Не завершаны будаўніцтвам будынак бібліятэкі	Гомельскі радыёзавод імя 60-годдзя СССР; г. Гомель, вул. Аб'язная дарога, 2	г. Гомель, пр. Кастрычніка, 28а	2-павярховы будынак, прыбудаваны да 16-павярховага жылога дома ў архітэктурна-індывідуальным выкананні тыпу цырка	889,5	1,56 Акт на права карыстання зямлёй ёсць. Рэг. № 1034 ад 28.11.88 г.	1 853,0	926,5
2.	Будынак былога арматурнага цэха	СПМК-3 Баранавічы, вул. Вільчкоўскага, 77а	г. Баранавічы, 2-гі завулак Вільчкоўскага, 42	1-павярховы цагляны будынак з ж/б плітамі перакрыцця, бетоннай падлогай і сумешчаным рулонным пакрыццём	287,0	0,68 Рашэнне Баранавіцкага гарвыканкама аб адводзе зямлі № 1509 ад 16.09.97г.	368,189	294,551

Сядзіба

Выпуск № 39 (427)

Рубрыку вядзе Мікалай ЧАХОЎСКІ

Перапіска з чытачамі

Святлане КРУКОЎСКАЙ, Асіповіцкі раён.

Мёд, зрэшты, як і ўсе прадукты харчавання, з часам псуецца. Нават той, які папярэдне прагрэты, разліты ў слоікі са шкла і герметычна закрыты накрыўкамі. Можна трымаць запасы максімум тры гады. Але захоўванне такое: цёмнае месца, тэмпература ў межах +3—+5 градусаў.

Да двух гадоў можна захоўваць прадукт у звычайных халадзільніках (накрыўка нават з поліэтылену). Вядома, будзе абавязковая крышталізацыя. Але гэта не ўплывае на якасць мёду.

Ваш мёд, вядома, ужываць можна. Але з аглядкай — і невялікімі порцыямі (недзе чайную лыжачку перад сном). Калі ёсць нейкія незразумелыя эфекты (парушэнні работы страўніка, нервовая ўзбуджанасць і бяссонніца, болі), прыём спыніць.

Мёд можна прагрэць на так званай «вадзяной лазні». У каструлю з вадою ставім слоік з мёдам і награваем да кіпення. Трымаем хвілін 20—40.

Вікторы ЯНОЎСКАЙ, г. Мінск.

Неабходна садзіць толькі раяніраваныя сарты пладовых дрэў. Яны прайшлі выпрабаванне на спецыяльных участках, дослядных станцыях. Толькі самыя лепшыя атрымалі станоўчыя характарыстыкі. Іх і садзяць. Дрэўцы марозаўстойлівыя, даюць даволі ранняя ўраджаі. З году ў год зборы растуць. Плады заўжды сакавітыя, характэрнай для гэтага сорту афарбоўкі, лёжкія. Ды і хваробы іх не вельмі дастаюць.

Ваш «джанатан» прыйшоў з паўднёвых раёнаў былога Саюза. Там ён расце выдатна. У нас, на Міншчыне, часта падмярзае. Ды і самому дрэўцу не хапае цёплых сонечных дзён. Як вынік, плод «не той» (ваша заўвага).

Міхаілу ПАЎЛАВУ, г. Мінск.

Мы не раз адзначалі, што зямлю з крацiных норак, з асушаных і акультураных тарфянікаў лепш браць глыбокай восенню ці ранняй вясною. Чаму? Пад уздзеяннем марозу, ветру, сонца і нават снегу элементы сілкавання — азот, фосфар і калій становяцца даступнымі для каранёў расады. Вашу зямлю, якую ўзялі ў верасні, трэба праваппанаваць. Калі гэта быў «мокры» ўчастак, то на кожны кілаграм зямлі даць 30—45 грамаў даламітавай мукі. Сама мука бы пясок, усе камячкі расціснутыя.

Субстрат добра перамяшаць і паставіць у памяшканне, дзе плюсавая тэмпература. А вясною (красавік) унесці ў хату і паліць гарачай (+60°) снежнай вадой. На два тыдні (не менш!) зноў змясціць у падвал.

У той гарачай снежнай вадзе (вядро) разбаўлены: 100 г суперфасфату, 50 г калію, дзве шклянкі прасеянага попелу. Азот — 30—40 г мачавіны — унесіцца за тыдзень да пасадкі расады.

Васілю МІХАСЬКОВУ, Вользе ТОРАП — Смаргонскі і Клімавіцкі раёны.

Вам высланы брашуркі з нашай серыі «Ураджайныя градкі».

А. ІПАТАВУ, г. Барысаў.

Раскідваць гной па агародзе кучкамі немэтазгодна. За зіму ён прамерзне і страціць амаль увесь азот. Лепш класці ў кампост: роўная доля чарназёму і гною (60 і 40 працэнтаў адпаведна). Чарназём на баках, гной у цэнтры. Так нарыхтоўваюць бурты ў калгасах.

Вышлю насенне поштай

ПАМІДОРЫ

Ультраранняя (пачатак выспявання 6—10 ліпеня) — «альфа», «чыпаліна», «фатон» — усе вагой да 80 г; «кацюба» — да 100 г; «дубок» — 200 г.

Ранняя — «чырвоная шапачка», «краёва», «полымя Арктыкі» — усе нізкія, да 100 г, добра растуць у пакоі і на балконе, «ружа», «віліна» — да 120 г, сярэднеўстойлівыя да фітафтарозу; «міс Амерыка» — да 150 г, «лікурыч» — да 200 г; «першае каханне» — ружовыя, да 300 г і больш.

Сярэдняспелыя: «дачныя», «маршал Жукаў», «Талаш» — усе нізкія, да 200 г; «разецi» — 80—120 г і «хурма» — да 300 г, абодва жоўтыя; «цешчына радасць» — ружовыя, да 400 г, цемнаплодныя: «чорны прынц» — да 250 г, «чырвоны аксаміт» — да 400 г; «мулат» — да 100 г, вельмі прыгожыя і смачныя; «чорная сліва» — як слівы, да 200 штук на кусце.

Для захоўвання і закаткі — «алікантэ», «прызёр», «Рычманд рэд Стар», «жыраф» — 60—100 г, «прынц Баргезе» — 20—30 г, да 500 штук на кусце.

Марозаўстойлівыя (пры загартоўванні холадам усходаў і расады пераносіць веснавыя замаразкі. Без загартоўвання — як звычайныя памідоры, але холадаўстойлівыя, ураджайныя, усе нізкія і ранняя: «карлік Сараева», «стойкі», «кемеравец» — усе да 120 г, «сібірак», «аранбуржац», «І-3», «І-2», «Г-18/52» — усе да 200 г.

Высокія, дробныя, устойлівыя да фітафтарозу: «дэ барао» — чырвоныя, жоўтыя, залацістыя;

Цяплічныя: «унікальныя» — 60—70 г, «палачанка» — 80—100 г, «Ілона» — да 100 г, «Сакрат» — 150 г, «чырвоная стрэла» — 80—200 г, «японскі труфель» — 100—200 г (як груша). Усе даюць да 20 кг і больш з 1 кв. м цяпліцы. Добры ўраджай і на градках.

НАСЕННЕ КАЎБУЗА — гібрыды гарбуза і кавуна, вага плода да 40 кг і гібрыды дыні і гарбуза — да 16 кг. Іх ядуць сырымі і гатуюць усё тое ж самае, што і з гарбуза ці кабачкоў.

НАСЕННЕ ГАРБУЗА: «фігаліста» — 2—5 кг, да 20 штук на кусце, могуць захоўвацца ў доме 5 гадоў. Прыдатныя для прыгатавання лекавага соку; «драбнаплодныя» 1—3 кг, да 25 штук на кусце. У яго смачныя семкі; «іспанскі» — прыемная мякаць, вельмі вялікія семкі, вага плода да 50 кг і больш; «голанасенныя» — насенне без шалупіння.

АГУРКІ — драбнаплодныя, засолачныя, устойлівыя да хвароб, ураджаю мінулых гадоў — «верасень», «фенікс», «лорд».

Перадаплата: 1 пакет з перасылкай — 15 тыс. рублёў. У пакеце памідораў — 27—30 штук, агуркоў — 20—25 штук, каўбуза, дыні-гарбуза і гарбуза — 12—15 штук. У графе грашовага пераводу «Для пісьмовага паведамлення» ўкажыце сарты і колькасць пакетаў. Вышлю і накладной платай. Ад вас — пісьмо-заказ, 1 пакет — 20 тысяч рублёў. На кожныя 10 заказаных пакетаў 1-2 вышлю бясплатна на працягу 10 дзён.

Мой адрас:
213803, г. Бабруйск, да запатрабавання.练Пракопчыку Віктару Паўлавічу.

Post Factum

Гэты дзень у гісторы

● **26 лістапада 1903 года** нарадзіўся вядомы беларускі пісьменнік, рэвалюцыянер-падпольшчык Піліп Пестрак, які 11 гадоў правёў у польскіх турмах. Лепшым творам пісьменніка з'яўляецца раман «Сустрэнемся на барыкадах» — своеасаблівы летапіс жыцця народа Заходняй Беларусі.

● **У гэты дзень у 1910 годзе** нарадзіўся былы міністр унутраных спраў СССР, генерал арміі Мікалай Шчолакаў.

● **У гэты дзень у 1930 годзе** нарадзіўся выдатны беларускі пісьменнік Уладзімір Караткевіч («Каласы пад сярпом тваім», «Чорны замак Альшанскі», «Леаніды не вернуцца на зямлю», «Дзікае паляванне караля Стаха»...)

● **У гэты дзень у 1938 годзе** нарадзілася вядомая амерыканская спявачка Ціна Цёрнер.

● **26 лістапада 1939 года** ў «Праўдзе» змешчаны рэдакцыйны артыкул, у якім змяшчаліся грубыя выпады ў адрас прэм'ер-міністра Фінляндыі Каяндэра. Прычына — Фінляндыя адмовілася размясціць савецкія вайсковыя базы на сваёй тэрыторыі. Вечарам ТАСС паведаміла, што савецкія войскі былі абстраляны на Карэльскім перашыйку фінскай артылерыяй. Фінскі бок, у сваю чаргу, прывёў доказы таго, што савецкія гарматы стралялі па сваіх войсках. Праз два дні пачаўся ганебны савецка-фінскі ўзброены канфлікт.

● **У гэты дзень у 1948 годзе** выдадзены Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб перасяленні «навечна» ў аддаленыя раёны краіны немцаў, крымскіх татараў, балкарцаў, інгушоў. Самавольны выезд з месцаў пасялення караўся катаржнымі работамі на тэрмін да 20 гадоў.

● **26 лістапада 1968 года** Генеральная Асамблея ААН зацвердзіла Канвенцыю аб адсутнасці тэрміну даўнасці ў дачыненні да ваенных злачынстваў і злачынстваў супраць чалавецтва.

І так бывае

Вядомы акцёр Шон Конеры, які некалі праславіўся ў ролі суперагента 007, не змог абараніць ад зладзеяў уласную жонку.

У мінулую пятніцу, калі жонка экс-Джэймса Бонда абедала, невядомыя нахабнікі выкралі ў яе сумку з каштоўнасцямі, якія ацэньваюцца прыблізна ў 1 мільён долараў.

Жонка Конеры пазбавілася сваіх бразготак пасля таго, як размясцілася ў адной з нью-йоркскіх гасцініц. Сярод украдзеных рэчаў ёсць такія, як гадзіннік ад Карцье, брыльянты ад Булгары і многае іншае.

Чаго толькі не бывае

Абарыгены, якія пражываюць на аўстралійскім востраве Палм, збіраюцца падаць у суд на Кнігу рэкордаў Гінеса. Справа ў тым, што іх востраў значыцца ў кнізе як «самае жорсткае месца на Зямлі».

У кнізе Гінеса выдання 1998 года напісана, што востраў Палм — жахлівае месца, дзе забіваюць людзей у 15 разоў часцей, чым у іншых раёнах Аўстраліі, а сярэдняя працягласць жыцця не перавышае сарака гадоў. Таксама ў кнізе ўказана, што на гэтым востраве самы высокі працэнт самазабойцаў сярод моладзі на планеце.

Абарыгены лічаць, што ўсё напісанае — нахабная хлусня, і збіраюцца пакараць аўтараў кнігі рублём, дакладней — доларам, які «гінесам» давядзецца даставаць у вялікай колькасці ў выпадку пройгрышу справы ў судзе.

Па звестках аўстралійскай паліцыі, сёлета на востраве было ўчынена толькі адно забойства.

А яшчэ быў выпадак

Самазабойца з Нюрнберга прадэманстраваў днямі арыгінальны спосаб звесці рахункі з няўдалым жыццём.

Забраўшыся ноччу на тэрыторыю заапарка, ён распрануўся да трусоў і, храбра скочыўшы ў вальер да львоў, пажадаў перАтварыць акт самазабойства ў рытуальную ахвяру з удзелам дзікіх звяроў. Аднак ільвы ніяк не адрэагавалі на з'яўленне ў іх загоне хадзячага біфштэкса, нягледзячы на тое, што паводзіў ён сябе задзірліва і адчайна трапаў царароў природы за грывы і кутасікі на хвастах. Відаць, прасядзеўшы ў клетках усё сваё жыццё, яны канчаткова разленаваліся і страцілі цікавасць да паляўнічых забаў.

Раніцай работнікі заапарка са здзіўленнем убачылі ў загоне для львоў паўголага чалавека, які ў сне прыціскаўся да пышнай грывы драпежніка.

Такое жыццё

Саракапяцігадовы балельшчык з Лондана быў вымушаны сесці на жорсткую дыету, каб мець магчымасць хадзіць на футбольныя матчы сваіх любімых каманд.

Былы шахцёр Дэйв Батл, выйшаўшы на пенсію, з радасці налёг на дамашнія харчы і ў хуткім часе размажнеў. Магчыма, ён так бы і не заўважыў, што раскарміўся да 200 кілаграмаў, але аднойчы, прыехаўшы на стадыён да пачатку матча, Дэйв не змог трапіць унутр.

Тлусты балельшчык намерваўся захрас у турнікеце і ў адчаі праплакаў абодва таймы, пакуль не прыехалі зваршчыкі і не вызвалілі Батла з дапамогай лазернага промня, якім разрэзалі турнікет.

Анекдот

— Дарагі, калі мы пажэнімся, я буду дзяліць з табой усе твае беды і непрыемнасці!
— Але ў мяне няма ніякіх непрыемнасцяў!
— Я ж сказала — калі пажэнімся.

Згубленае пасведчанне аб праве на льготы N 017936, выдадзенае Мінскім райвыканкамам на імя Пераляіца Франі Ігнацьеўны, **лічыць несапраўдным.**

ФУТБОЛЬНЫ КЛУБ

Іван Самарана марыць завесці сям'ю

Паважаны пытальнік! Я чытала ў вашай газеце інтэрв'ю з Раналда і вырашыла вам напісаць. Усюды ёсць артыкулы пра Венталу, Палька, але няма пра майго любімага — Івана Самарана. Я спадзяюся, што вы задаволіце маю просьбу і напішаце пра яго. І яшчэ хацелася б ведаць адрас «Інтэра». З вялікай павагай да вас!

Кацярына, *Баранавічы.*

Кацярына! Мы з вялікім задавальненнем адказваем на вашу просьбу. І з гэтай нагоды друкуем невялікае інтэрв'ю з Іванам Самарана, узятае ў яго пасля нядаўняга матча са «Спартаком».

Іван Самарана, па прызнанню аматараў футбола, лічыцца лепшым нападаючым, які так прыгожа забівае галы галавой. Але, на жаль, вялікай увагі яму ніхто не ўдзяляў. Нават у Інтэрнэце няма старонкі, прысвечанай гэтаму футбалісту.

Нарадзіўся Іван 18 студзеня 1967 года, рост ігрока 178 см, вага 78 кілаграмаў. Гуляў за славутыя каманды: «Севілья» (Іспанія) і іспанскі «Рэал» (1992—94 гг.)

— Іван, банальнае пытанне да цябе. Як ты стаў футбалістам?

— З самага дзяцінства мой бацька прывучаў мяне да спорту. Дзеля гэтага ён вадзіў з сабой маленькага хлопчыка па розных аматарскіх клубах. Потым мне і самому гэта спадабалася, і я вырашыў займацца ім сур'ёзна. У 19 гадоў я ўжо гуляў за зборную Чылі. Мяне ўбачылі, сталі запрашаць у розныя клубы.

— А твой бацька быў майстрам спорту?

— На жаль, не. Ён быў звычайным вадзіцелем-таксістам. Наша сям'я была не вельмі багатай, таму маім братам і сёстрам прыходзілася прабіваць дарогу ў жыццё ўласнымі сіламі. Калі мне было 15 гадоў, мой бацька памёр, і ўсёй нашай сям'і дапамагаў наш дзядзька, за што я яму вельмі ўдзячны. Ён зараз мною вельмі ганарыцца. Памятаю, і мне прыходзілася нясоладка ў тыя часы. Але давайце не будзем аб сумным.

— Кажуць, калі ты прыязджаеш на радзіму, цябе сустракаюць, як народнага героя?

— Не ведаю, адкуль у вас такія звесткі. Так. Я і Салас — народныя героі. Памятаю выпадак, калі мяне ледзь не забракавала італьянская «Балонья», але я змог выстаяць і згадзіўся гуляць за «Інтэр». Зараз мяне запрашаюць многія іспанскія клубы, але я не згаджаюся. На радзіме мяне завуць Іванам Грозным, нават і не ведаю, адкуль гэта пайшло.

— Ці часта ты наведваеш свой родны куток?

— Не вельмі часта, таму што ўвесь час гульні: зараз у Маскве, заўтра з «Фіярэнцінай», потым з «Рэалам» — часу няма. А калі ўсё ж такі шанц з'яўляецца, я купляю вельмі шмат падарункаў для ўсіх сваіх родных. Вельмі часта яны самі прыязджаюць да мяне ў Італію.

— Іван, па якой прычыне табе прыйшлося змяніць некалькі клубаў?

— Справа ў тым, што я не люблю стаяць на адным месцы. Замежны вопыт пайшоў мне на карысць. Ты не толькі гуляеш у розных камандах, але і вывучаеш мову, культуру. Гэта вельмі важна для мяне.

— Чым ты любіш займацца ў вольны час?

— Люблю паесці, у рэстаран схадзіць. Люблю калекцыяніраваць незвычайныя рэчы. Напрыклад, у мінулы свой прыезд у Маскву мы з Раналда купілі сабе на Чырвонай плошчы шапкі-вушанкі, нам яны вельмі спадабаліся.

— Ці любіш ты падарожнічаць па Італіі?

— У Італіі езджу толькі на машыне, таму што паклоннікі проста праходу не даюць: аўтограф, ці яшчэ што-небудзь. Бывалі выпадкі, калі некаторыя дзяўчаты чапляліся мне прама на шыю, а потым адрывай як хочаш.

— А якія дзяўчаты табе падабаюцца?

— Вельмі высокія, каб былі вышэй за мяне, ну і даступныя. Мая мара — ажаніцца і завесці сям'ю, але яшчэ не прыйшоў час.

— Што яшчэ новага ў цябе ў жыцці?

— Зараз адзін вядомы чылійскі рэжысёр прапанаваў мне зняцца ў яго фільме «Палымяная зямля». Напэўна гэта будзе цікава, таму я і згадзіўся.

— Вялікі дзякуй за інтэрв'ю. Поспехаў табе, Іван!

Адрас «Інтэра»: F.C. Internazionale Milano, Via Durini 24 1-20122 Milano.

Вольга РАМАНЮК.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.
Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: Рэдакцыя газеты «Звязда», вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, 220013, гор. Мінск.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносін — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў на праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Магілёве — 33-41-75, Паставах — 26-562; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zwyazda.belpak.minsk.by «ДЛЯ ВАС» — 32-44-12.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку», Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 100.989. Індэкс 63850.
Зак. № 6844.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12